1969 JULIJ ŠTEVILKA 7 LETO XVIII

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a periodical.

MISLI

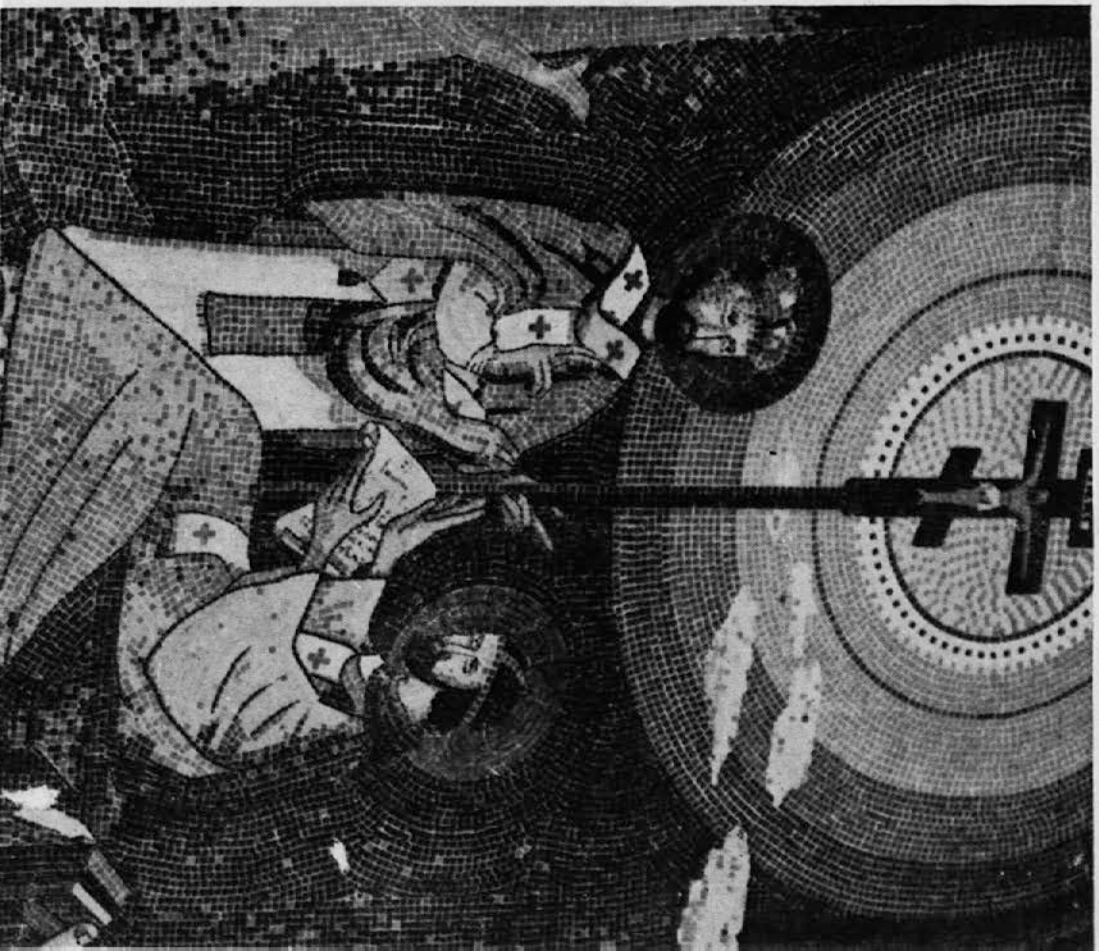

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.
6 Wentworth St.,
Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

★

Naročnina $3.00
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, N.S.W. 2028

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
N.S.W. 2192. Tel. 759 7094

SODOBNI ČEŠKI HUMOR

Domoljuben Čeh, še ves ogorčen zavadi sovjetske invazije, je moral po nujnih opravkih v Moskvo. Rusi so ga zelo prijazno sprejeli. Čehu se je zdelo dobrikanje neiskreno. Povedal jim je:

"Kar pustite me! Mislite si, kako bi se vi počutili, če bi Čehi vdrli v Moskvo, aretirali vašo vlado in . . . "

Prekinil ga je Rus: "O, imeli bi vas za največje dobrotnike!"

x x x x

Tuj časnikar je vprašal Čeha v Pragi:

"Kako vi Čehi nagovarjate ruske vojake? Ali jim pravite bratje ali samo prijatelji?"

"Pravimo jim bratje, kajpak. Prijatelje si izbiramo sami."

x x x x

Vprašali so Čeha, če se mu zdi Češkoslovaška res normalizirana, kot trdi Kremelj.

"Res, res", je rekel Čeh.

"Pa kako je prišlo do normalizacije?"

"Jako preprosto. Dubčeka niso odstranili dokraja. **Dub** je padel, **čeka**, je ostala."

(Dub je v češčini hrast (dob), čeka je tajna sovjetska policija)

x x x x

Neutralne so tiste države, ki se ne vtikajo v notranje razmere tujih držav. Danes je na vsem svetu najbolj neutralna Češkoslovaška. Ne vtika se niti v lastne domače razmere.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

SHEPHERD OF THE WILDERNESS — angleška knjiga o Baragu — $ 1.

"SRCE V SREDINI", spisal Vinko Brumen. Življenje in delo dr. Janeza Evangelista Kreka. Vezana $4, broširana $3.

ČLOVEK V STISKI, spisal psiholog Anton Trstenjak — $ 1.

PREKLETA KRI — povest, spisal Karl Mauser — $ 1.

MALO SVETO PISMO — vezano $ 1-50.

ROJSTVO, ŽENITEV IN SMRT LUDVIKA KAVŠKA — povest, spisal Marijan Marolt — $ 3.

DESETI BRAT, povest, spisal Josip Jurčič — $ 1.

KRALJICA DVEH SVETOV, pisal J. Kokalj, misijonar v Afriki — $ 2.

DOMAČI ZDRAVNIK (Knajp) — $ 1.50.

MISLI
BOŽJE IN ČLOVEŠKE

LETO XVIII. JULIJ, 1969 ŠTEV. 7

MATI — NIKAR!

OPRAVIČEVANJE IN CELO POVELIČEVANJE SPLAVA, je le ena med blodnimi značilnostmi naših dni. Od časa do časa se tako močno prerine v ospredje, da za kak dan prevpije vse druge zadeve na tekočem traku. Mnogi zdravniki, socialni delavci, postavodajalci, velik del splošne janvosti — vse to vpije in zagotavlja, da je treba splavu odpreti vrata na stežaj. Vsaka nezaželena nosečnost naj se z vso pravico zaključi — s splavom!

Seveda se vmes pojavljajo boljši glasovi, vse bolj človeški in in karajoči: zagovarjate zverinski pomor še ne rojenih! Spočeti so šele, v razvoju so, toda so že — ljudje! So živi in imajo dušo! Žal te glasove v javnosti prevpijejo oni prvi, od samega kričanja mnogim ogluši vest.

Morda še najbolj seže v vest in pretrese človeka takšna pesem, kot smo jo našli v celovškem mesečniku DRUŽINA IN DOM pod skromno šifro CK. Naj bo tu ponatisnjena:

Mati — nikar!
Tako bi rad sonce zagledal
in zvezde, jezéra, slapove . . .
nabral bi ti šopek cvetic
in tebi jih, mati, podaril.

Mati — nikar!
Tako bi rad videl
ljubeč tvoj obraz,
ki nežno se sklanja nad mano . . .
varno bi stisnil se k tebi
in šepnil:
"Maimca — hvala!
Ti si mi dala življenje
in — sebe
in zvezde, jezéra, slapove . . .
K sebi me stisni,
tesno me objemi,
da me kdo ne ukrade . . .!"

"Molči!
Rodil se še nisi
in že mi kričiš!
(Nekoč sem sanjala o tebi,
O tvorijh ročicah in modrih očeh . . .)
A sedaj —
grem,
da kirurški te nož
zabode,
zakolje . . .
za bedni užitek noči!"

Nebo!
Ne daj!
da jaz bi bil poleg
ta strašni trenutek,
ko se bo srečala mati
s temi očmi,
ki niso nikoli
videle sonca!

TISOČI SLOVANOV NA GROBU SV. CIRILA

Pred 1100 leti je v Rimu umrl sv. Ciril. Na sam smrtni dan letos, 14. februarja, je papež somaševal z mnogimi slovanskimi škofi in kardinali iz raznih krajev sveta. Slovesnosti se je udeležilo več tisoč slovanskih romarjev od vsepovsod. Ob tej priliki je tržaški profesor MAKS ŠAH objavil v MLADIKI naslednji članek. — Ur.

PRED TISOČ IN STO LETI JE v Rimu umrl sveti Ciril, pionir slovanskega knjižnega jezika. Rojen v Solunu, sredi makedonskih Slovanov, je poznal njihov jezik, bil po rodu Grk in vzgojen v grškem krogu v Bizancu je na visoki dvorni šoli razvil svojo delavnost.

Bizanc, prestolnica vzhodnih — grških — cesarjev ,je bil za slovanski in vzhodni svet to, kar je bil srednjeveški papeški Rim za zapadni latinski in germanski svet: veliki učitelj in vzgojitelj, ki je vzgajal ljudstva in narode, ki so živeli ob robu njegovih meja. Bizanc jim je posredoval vero, kulturo in civilizacijo.

Okoli vseh bizantinskih meja je bilo med V. in VII. stoletjem mravljišče preseljevanj, ki so trkala na meje bizantinskega imperija. Na severozahodu Hrvati in Srbi, ki so se pomaknili do Jadrana. Ne severovzhodu so pritisnili na Slovane Bolgari, ki so se polagoma poslovanili. Za temi pa je bila na eni strani Donave slovanska Velika Moravska, na drugi pa Panonija in bolj na zapadu Karantanija. Vse tri mlade slovanske države. Ob Dnjestru pa so se politično organizirali Rusi, ob Črnem morju Kazari in številni drugi. Z močno roko je Bizanc prekvasil in premesil vsa ta, nekatera še na pol barbarska, plemena. Bizanc je posredoval posredno in neposredno vsem tem krščanstvo in z njim kulturo in civilizacijo. Bizantinski misijonarji so bili tem narodom prvi učitelji. Z vero so jim posredovali vse, kar je bilo potrebno za organizirano in civilizirano državno tvorbo. Bizanc je posredoval pojme o vladarju, vladanju, pravne norme, način urejene družbe in duhovno kulturo. Velikomoravski knez Rastislav je v svoji prošnji na bizantinskega cesarja izjavil:

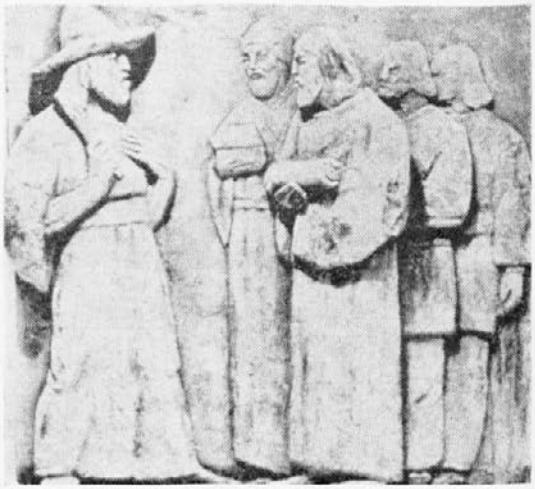

France Gorše: Knez Kocelj pozdravlja brata Cirila in Metoda

"...saj od vas na vse strani vedno in dober zakon izhaja". Bizantinski graditelji in kronisti, prevedeni v bolgarski, ruski in srbski jezik, so kultivirali te narode. Bizanc je posredoval Slovanom knjižni jezik, ko sta Ciril in Metod, poslana med Moravane, z uspehom pripravila Slovenom abecedo, dala jeziku zakonitost in prevedla vanj svete knjige. Gotovo je bil to pravi vzrok njunega uspeha med Slovani. Medtem ko je Rim vztrajal na latinščini kot bogoslužnem jeziku narodov, ki jih je pridobival za krščanstvo, se je Bizanc v svoji prožnosti obračal k novim ljudstvom, ki jih je hotel pridobiti za krščanstvo, v njihovem narodnem jeziku. Že v IV. stoletju je vzhod bodril Ulfilo, naj da Gotom abecedo, jim prevede sveta berila in opravlja bogoslužje po gotsko. Isto je bilo z Armenci, Huni, Kopti, Abesinci, Sirci in Arabci, ki so vsi rabili v bogoslužju živi, ljudstvu razumljivi jezik.

Isto sta storila v IX. stoletju Ciril in Metod s Slovani. Razumela sta, kako brezuspešno bi bilo razlagati v tujem, nerazumljivem jeziku verske nauke.

Prišla sta iz Soluna, kjer sta poznala slovanske navade in jezik. S tem slovanskim besednim zakladom sta šla na Moravsko, ki je rabila sličen slovanski jezik, tam misijonarila in zbirala prve učence. To je bila skrivnost njunega uspeha na Moravskem in pozneje v Panoniji, obenem pa tudi vzrok zavisti, nerazumevanja in spletk nemške duhovščine, ki je hotela uničiti tako čudovito cvetoče delo, ki je po nemški nestrpnosti moralo propasti. Propadlo je delo na Moravskem in v Panoniji, a njuni učenci so ga prenesli na jug.

Najstarejša književnost Moravanov, Slovakov, Čehov, Slovencev, Poljakov, Hrvatov, Srbov, Makedoncev, Bolgarov, Ukrajincev, Rusov in Belorusov izhaja iz Cirilove abecede in slovanskega jezika, ti sta ga uzakonila za praktično rabo pred več kot tisoč leti solunska brata Ciril in Metod.

Tudi najstarejši slovenski knjižni spomeniki so bili posredno deležni Ciril-Metodovega jezika in glagolica je bila pisava, ki je bila široko v rabi tudi na Slovenskem pred Trubarjevimi časi. Glagoljaši (rimski obred v staroslovanskem jeziku) tudi med nami niso bili tujci. **Kar sta zagovarjala Ciril in Metod in za kar sta dobila priznanje v Rimu, je po tisoč letih uzakonil drugi vatikanski cerkveni zbor za ves svet.**

Ko smo ponosni na mrtve spomenike naše kulturne preteklosti, moramo biti toliko bolj ponosni na živi spomenik, na naš jezik, ki je tako zgodaj dobil priznanje liturgičnega jezika. Smrt jezika je smrt naroda. Vse plemenito in lepo je narodom moči vcepiti le na steblo narodne kulture in jezika. Jezik, ki ga narod ne razume in odklanja, je kot belež, ki ob prvi vlagi obledi in odpade. Iz dediščin Cirila in Metoda pa živimo še danes.

SLOVENSKI ŠKOFJE PIŠEJO IZ RIMA

Ko so bili vsi slovenski škofje v maju zbrani v Rimu za blagoslovitev SLOVENIKOVEGA vogelna kamna, so trije od njih, ordinariji, poslali rojakom po svetu pričujoče pismo. Ur.

Dragi rojaki!

Danes je bil za verne Slovence zgodovinski dan. Sveti oče Pavel VI. je blagoslovil temeljni kamen za Slovenski zavod v Rimu.

Zemljišče je kupljeno in z Vašimi prispevki tudi že plačano. Načrti za zavod so že izdelani in od pristojnih rimskih uradov odobreni. Če bo božja volja, začno kmalu kopati temelje in zidati najbolj potrebne dele zavoda.

To priliko podpisani škofje porabljamo, da se Vam, dragi rajaki, ponovno zahvalimo za Vašo pomoč. Kamen do kamna palača, pravi naš pregovor. Iz vsote majhnih in včasih tudi velikih darov bo, upamo, zrasel zavod za vzgojo više izobraženih duhovnikov, ki jih potrebujemo doma in zunaj domovine, saj smo Slovenci danes raztreseni po vsem svetu. Hvala Vam, dragi rojaki, za Vašo velikodušnost. Večina izmed Vas skromno živi in tudi skromno zasluži, pa vendar imate veliko razumevanje in tudi ljubezen do našega zavoda v Rimu, ki bodi trajen spomenik naše enotnosti v katoliški veri, zato tudi spomenik Vaše vernosti in ljubezni do naroda.

Seveda bo zavod mogoče postaviti le, če v svoji velikodušnosti ne omagate. Ko ste pokazali toliko požrtvovalnosti, da smo mogli v razmeroma kratkem času plačati zemljišče, trdno zaupamo, da bomo prav tako v kratkem času sezidali vsaj tisti del zavoda, ki je potreben, da bo zavod začel delovati. Zato ne zamerite, da znova trkamo na Vaša darežljiva srca.

Vnaprej prosimo Boga, naj Vam obilno povrne z duhovnimi in telesnimi darovi, karkoli boste tudi v bodoče storili za Slovenski zavod v Rimu.

Vaši škofje:

† **Jože Pogačnik**, nadškof ljubljanski
† **Maksimilijan Držečnik**, mar. škof.
† **Janez Jenko**, škof ap. adm. v Kopru

IZ DUHOVNIH TOKOV DANAŠNJE SLOVENIJE

Zbral urednik

CELJSKA "MOHORJEVA DRUŽBA" je leta 1966 izdala med rednimi knjigami za svoje ude tudi delo bogoslovnega profesorja dr. Janeza Janžekoviča pod naslovom: **"Smisel življenja".** To knjigo smo tu pa tam v našem listu že omenjali. Razume se, da razglablja o smislu življenja z verskega vidika in podaja med drugim tudi obširna razmišljanja o vprašanju, če Bog je ali ga ni.

To Janžekovičevo knjigo je vzel na piko v domovini neki Tine Hribar, ki je menda doktor filozofije. V komunistični reviji "Teorija in praksa" je v dolgem članku skušal dokazati, da je Janžekovičeva knjiga vse skozi prazno kopičenje besed, v resnici pravi nesmisel. Dr. Janžekovič Hribarju ni ostal dolžan, odgovarja mu v duhovniški reviji NOVA POT. V prvem odstavku tega odgovora beremo:

"Hribar ne najde niti za dlako dobrega v knjigi, marveč se je lotil dela z očitno namero, da bo raztrgal vse, na kar bo naletel. Iz uvoda razberemo, da kritik vnaprej odklanja vsako vero v Boga, zato je vnaprej jasno, da bo skušal knjigo, ki mnogo govori o Bogu, zmrviti v sončni prah. Hribar ne ocenjuje, Hribar napada, Hribar hoče borbo. Hribar je sabljač in rokoborec. Zato moram tudi jaz biti v odgovoru sabljač in rokoborec. Občinstvo naj pa odloči, kdo od naju jo zagrešil več nedovoljenih udarcev."

Nato Janžkeovič obstane pri naslednji Hribarjevi trditvi:

"Bistvo sodobnega človeka je, da hoče biti subjekt . . . Ta samostojnost sodobnega človeka kot subjekta izključuje vsake vnaprej dane ali npr. po Bogu zadane cilje, torej (izključuje) tudi Boga samega. Prav zato se izključujeta tudi religija kot vera v Boga in svetovni nazor kot žarek, katerega žaromet je človek kot subjekt".

Na to odgovarja Janžekovič:

"Zabavno je ugotoviti, da je med dobesednim pomenom izraza 'subjekt' (sub-iectum) in med pomenom, ki ga polaga vanj Hribar, protislovje. A pustimo to in recimo s Hribarjem, da je 'subjekt' človek, ki je neodvisen, ki povsem svobodno izbira svoj nazor, ki **samostojno (podčrtal Hribar)** določa meje svojega delovanja, ki je, kakor se pravi, samoustvarjalec. Res je, marsikateri človek **želi, hoče** biti tak subjekt. Ali mu pa to tudi uspe? Ali je res sam svoj ustvarjalec? Ali mu mej njegovega delovanja ne soodloča tudi narava, ki v njej živi? Ali mu jih ne soodločajo tudi duševne in telesne sposobnosti, ki jih je sprejel (ne sam sebi dal)?

"Klaverna je ta samostojnost, ko so pa celo o tem odločali drugi, ali se bo rodil ali ne. Drobna tableta bi bila dovolj, pa bi ga ne bilo. Kaj pa, če je še od nečesa ali od nekoga drugega odvisen, ne le od svojih staršev in narave? Kar pustimo to vprašanje, od koga vse je človek odvisen, kaj vse mu določa 'meje njegovega delovanja'. Pustimo to vprašanje odprto. S trditvijo, da sodobni človek 'hoče biti subjekt', je prav tako nemogoče vnaprej odfilozofirati Boga, kakor je nemogoče odfilozofirati starše in okolje. Ali je sploh možna večja domišljavost, kakor če kdo trdi o sebi, da si **samostojno** določa meje svojega delovanja? Povprašajte recimo tiste, ki ne morejo dobiti primerne službe!"

Naj to zadostuje iz obeh člankov, Hribarjevega in Janžekovičevega, zakaj nadaljnje navajanje iz pisanja obeh "sabljačev" bi nam vzelo preveč prostora. Poglejmo zdaj kam drugam.

SLOVENSKA MATICA v Ljubljani je izdala v posebni knjigi izbor slovenskega pripovedništva med leti 1945 — 65. Naslov knjigi je: Slovenska proza. V knjigi je zastopanih 23 pisateljev iz te dobe. Nekateri od njih so že 70letniki in čez, drugi nekako 30letniki in manj. Med starejšimi so najbolj znani Juš Kozak, Prežihov Voranc, Miško Kranjec, Danilo Lokar in Mimi Malenšek. Ti pišejo umirjeno in slikajo drobna doživetja. V knjigi sta zastopana tudi dva Tržačana: Boris Pahor in Alojzij Rebula. Obravnavata osebne in družbene zadeve slovenskega človeka na Tržaškem.

Mlajši, zlasti tisti, ki obravnavajo dobo 1941 — 45, posegajo v kar najbolj razburljiv svet in pišejo v modernem stilu, večkrat preveč izumetničenem. Katoliški ocenjevalec (J. Gregorič v Novi poti) mnogim od teh pisateljev očita dvojno neprimernost, ki se pogosto ponavlja v njihovem pisanju.

1. Značilno je, da kar pogosto vpletajo v svoje pripovedovanje duhovnike v raznih vlogah, toda vedno jih obravnavajo v taki luči, da pada moreča senca nanje same in na duhovniški stan sploh. S tem kažejo pisatelji, da se kar nič ne zavedajo kulturnega in socialnega dela, ki so ga opravili slovenski duhovniki za narod v preteklosti

in ga opravljajo še danes. Samo človek, ki hoče biti namerno krivičen, more slovenske duhovnike predstavljati v taki luči.

2. Prav tako je značilno za mnoge teh pisateljev, da brez vsake potrebe opisujejo grobo in surovo spolnost. "Dobivamo vtis", piše Gregorc, "da je osrednje vprašanje nekaterih pisateljev: moški išče žensko, ženska išče moškega, neporočeni, ki v zakonu niso zadovoljni, zadovoljni in srečni pa niso zato, ker ni zadoščeno njihovi erotični sli. Ta spolna permiksuiteta, ta panseksualnost, je zelo vidno znamenje degeneracije, propada, kakor ga poznamo iz zgodovine . . . Ko bi pisatelji te komplekse seksualno erotičnih odnosov med ljudmi podajali vsaj s čutom in mero, dostojnostjo in umetniškim izrazom!"

Pa ne! "Junaki" teh pisateljev ne poznajo smisla svojemu življenju, se predajajo trenutni spolni omami, kot se bere v knjigi na strani 386: "Važno je samo to, kar je zdaj — vse drugo je utvara".

Končno ocenjevalec navaja, kar je zapisal v DELU pisatelj Matej Bor, ki mu gotovo ni mogoče očitati, da je prenapet moralist. Piše: "Precejšen del naše sodobne literature me zadnje čase kaj pogosto spominja na javna stranišča, opremljena z raznovrstnimi odtisi in napisi po stenah, o katerih potem realistično veleumni modrijani pišejo dolge in učene traktate."

x x x x

Znano je, da si verniki doma zelo želijo kakega verskega programa na radiu in televiziji. Oblastniki se temu odločno upirajo. Tudi z izgovorom, da sta v Jugoslaviji Cerkev in država ločeni . . .

V DRUŽINI se je oglasil neki Franc Cerar iz Maribora, ki poudarja, da je bil med vojno s partizani v gozdovih, pa ni bil in ni komunist. Na oblastnike naslavlja taka vprašanja:

"Ali so tudi verniki ločeni od države? Ko pa kot vsi državljani plačujejo davke . . . V čem je ločitev? Morda v tem, da država ne daje uslug, ki so verskega značaja? Poglejmo! Ali sme državni vlak peljati vernike na božjo pot? Sme. Ali sme državna trgovina prodati župniku cement za popravio cerkve? Sme.Ali sme državna tiskarna tiskati knjige in časopise verske vsebine? Sme. To se tudi dogaja. Ali sme vernik nastopiti na televiziji z verskim programom? **Ne sme.** Zakaj ne? Ker je Cerkev od države ločena! Je torej televizija 'država', tiskarna trgovina, vlak — pa ne?"

Vidimo, da se vsaj v tisku dandanes lahko oglašajo in odgovarjajo nevernikom tudi verniki. Še ne prav davno so imeli v javnosti besedo le neverniki. Karkoli v prid vere se že zato ni moglo tiskati, ker "stavci v tiskarnah niso hoteli staviti verskega besedila" . . .

NOV SLOVENSKI NADŠKOF

Ni še zelo dolgo, ko smo poročali, da je papež Pavel VI. imenoval za vatikanskega zastopnika pri UNESCO v Parizu našega rojaka **dr. Jožeta ŽABKARJA**, ki je že dolgo vrsto let v vatikanski diplomatski službi. Pred dobrim mesecem se je pa razvedelo, da ga je papež povzdignil v nadškofa in mu odkazal službo apostolskega pro-nuncija na Finskem. Ni še znano, kdaj bo posvečen in kdaj odide na svoje vsekakor zelo častno mesto. Na skrbi bo imel tudi vse tri skandinavske dežele: Švedsko, Norveško in Dansko. Svoj sedež bo imel baje na Danskem, kjer je verjetno največ katoličanov.

Dr. Jože Žabkar kot papežev legat ne bo imel lastne škofije ali nadškofije, reklo se mu bo "naslovni nadškof". Naslovni škofje dobijo svoj "naslov" po nekdanjih škofijah, ki so znane iz starih časov, pa jih že davno ni več. Zanimivo je, da je dr. Žabkar dobil svoj "naslov" po škofiji VIRUNUM, ki je obstajala še pred prihodom Slovencev v današnje kraje nekje na sedanjem gosposvetskem polju nad Celovcem. Torej bo imel današnji "virunski nadškof" na skrbi vse kaj drugega kot Koroško — obširne dežele na skrajnem evropskem severu.

Novi nadškof je sin bivšega lekarnarja na Jesenicah in je pred odhodom v Rim deloval v Sloveniji, med drugim do vojne v škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano. Takrat pač ni nihče pričakoval, da bo prav on prvi Slovenec, ki mu bo papež poveril tako visoko službo.

Ponosni smo nanj, Bog mu daj lepih uspehov na tako odličnem mestu!

P. Basil Tipka

BARAGA HOUSE Tel. 86 7787

19 A'Beckett St., Kew VIC. 3101. Tel. 86 8118

Rajanje folklorne skupine (Foto P. Nikolič)

★ TO POT NIMAM OBJAVLJATI kaj posebnega. Vsaj zdajle mi nič ne pade v glavo. Zato bom začel kar s porokami in krsti.

★ Poroki naj omenim dve: v naši cerkvi sta se 7. junija poročila Emil **Fatovič** in Stanislava **Brožič.** Ženin je Dalmatinec, rojen v Zadru, nevesta pa je iz Vrbice, župnija Ilirska Bistrica. — Druga poroka je bila 28. junija v cerkvi sv. Leona Velikega, North Altona: Kristjan **Janežič** je podal roko Marti **Poropat,** ki je komaj pred nekaj dnevi dospela v Avstralijo. Ženin je iz Dobropolja, župnija Ilirska Bistrica, nevesta pa iz Pregarij. — Obema paroma čestitke!

★ H krstu so prinesli iz Holmesglen Hostela, Ashburton, 2. junija: za **Cirila** bodo klicali novega sinka družine Cirila **Černoša** in Frančiške r. Hercel. — 14. junija je krstna voda oblila **Pavla Franca,** ki je novi član družine Pavla **Knafelca** in Lucije r. Čeligoj, Ascot Vale. — 15. junija smo v krstno knjigo zapisali **Diano Josipo,** prvorojenko v družini Alojza **Verka** in Josipe r. Lovrič, North Altona. — Isti dan je bil tudi krst **Tanje Emilije,** hčerke Emila **Štrausa** in Silve r. Gustinčič, Avondale Heights. — 21. junija so iz Prahrana prinesli **Natalijo** ki je nova članica družine Franja **Jankoviča** in Anice r. Žiger. — Za konec meseca, v nedeljo 29. junija, je bila krščena **Katarina,** prvorojenka Karla **Štrancarja** in Nevenke r. Bolčina, Ringwood. Karel, bivši Baragovec, se je nedavno vrnil s potovnaja okrog sveta. Seveda se je najdlje zadržal v domovini, kjer se je lani tudi poročil. — Vsem družinam iskrene čestitke!

Sestrski otroški vrtec pozdravlja mamice (Foto P. Nikolič)

★ Mesec junij smo v naši cerkvi posvetili ves Srcu Jezusovemu, tudi nedeljske maše. Posebno pobožnost s premišljevanjem in litanijami ter blagoslovom smo imeli na petkove večere. Začeli smo tudi večerno mašo vsak prvi petek v mesecu ob pol osmih. Upam, da se bodo verniki počasi navadili pobožnosti deveterih prvih petkov. Prilika je lepa, ko imamo svojo cerkev.

★ Kot sem že zadnjikrat omenil, bomo prvo žegnanje ali proščenje praznovali **tretjo julijsko nedeljo, 20. julija.** Ukrajinski škof **Ivan Praško** bo opravil za nas deseto mašo v staroslovenskem jeziku. Upam, da narodna noša ne bo nobena manjkala za to slovesnost.

Nerad prosim, a dokler ne pokrijemo vseh dolgov in ne dokončamo vsega dela pri dvorani in cerkvi, bom že še moral potrkati na dobra srca. Kakor smo o božiču zbrali za zvonove in o veliki noči za križev pot, bomo ob prvem žegnanju zbrali za cerkveni tlak. Še vedno je samo cementen in pokrit s papirjem. Po našem starem reku "zrno do zrna pogača . . . " bomo zbrali darove in napravili spet korak naprej, da bo cerkvica lepša. — Misliti bomo morali tudi na skorajšnjo ureditev prostora med glavnim stopniščem in pločnikom ter stranskih dohodov. Občina Kew me je že opomni-

la, da voda z našega sveta donaša pesek in zemljo na pločnik ter maši cestne kanale. Tako je vedno kaj novih skrbi na patrovi glavi . . .

Moram pa reči, da počasi sto drobnih del le srečno končamo. Vedno se najde kdo, ki pride in kaj postori. Vsem sem hvaležen in se jih spominjam zlasti pri sveti maši.

★ Dvorano pod cerkvijo zdaj kar pridno uporabljajo za vaje: vadi folklorna skupina, ki se uči novih narodnih plesov, da bo ob priliki zopet nastopila. V oktobru bodo zaplesali tudi v Melbourne Town Hall na mednarodnem koncertu Vincencijeve konference. — Začele so se tudi resne vaje za igro "Pri belem konjičku", ki jo bomo videli na našem odru enkrat v avgustu, če bo šlo vse posreči. To bo krstna celovečerna igra v Baragovi dvorani. Čisti dobiček bo šel za kritje naših dolgov.

Ker dramski odsek našega Melbournskega društva pripravlja "Razvalino življenja", sta na vidiku dve odrski predstavi. Hvala Bogu, da smo se spet malo zbudili. Odrskih prireditev ni nikoli preveč.

★ Fantje me sprašujejo, kdaj bo dvorana tudi telovadnica in če bo odbojka spet stekla. Ko bodo glavni stroški kriti, bomo nabavili tudi kaj telovadnega orodja, za enkrat pa še malo potrpljenja. Odbojka ali košarka pa bosta na vrsti, čim pripravimo prostor za cerkvijo za parkiranje avtomobilov oz. igrišče. Za enkrat so se "patrovci" vrgli na nogomet in so "papovce" preteklo nedeljo (29. jun.) spet potolkli (4:1). Čestitke!

★ Ali je kaj slovenskih fantičev, ki bi radi ministrirali? Ko imamo svojo cerkev, že lahko mislimo na skupinico ministrantov, da bo več pomočnikov okrog oltarja, zlasti za velike praznike.

Pod cerkvijo pa bi rad razvil novo delavnost tudi z lutkovnim gledališčem (marionete), če bi dobil kaj sodelavcev za to polje igralske umetnosti. Imamo svojo dvorano in bi v veselje našim mladim zlahka razvili tudi lutkarstvo. Kdor bi želel sodelovati, naj se oglasi!

Pa drugič kaj več.

Vsi na sliki so sodelovali pri materinski proslavi (Foto P. Nikolič)

V **KRANJU NA GORENJSKEM** nimajo pokopališča. Na starem ni več dovoljeno pokopavati, novega pa še ni. Ker ljudje kljub temu še umirajo, jih odvažajo pokopavat z avtobusi in avtomobili v sosednje kraje, koder pokopališča še "delujejo". Na primer v Žabnico, Besnico, Mavčiče in tako naprej. V Kranju je pred vojno bilo 6,000 ljudi, duhovnikov pa 6. Zdaj šteje Kranj 12,000 prebivalcev, duhovniki so 3. Če bi prišli nadaljnji, bi ne našli stanovanja. Vse cerkveno je silno utesnjeno, ni prostorov. Pravijo, da civilna oblast to uvideva in obeta, da bo temu odpomogla. Dostavljajo pa: Bog ve, kdaj . . .

ŠMARTIN PRI KRANJU, kjer je nekoč kaplanoval Friderik Baraga, je zdaj že del Kranja, čeprav je vmes Sava. Župnik Brulc stanuje prav v nekdanji Baragovi sobi. Dejal je: Največkrat me spravijo v zadrego izseljenci. Skoraj vsako leto pride kaj Amerikancev in vsi bi radi videli prostore, kjer je živel in delal naš veliki misijonar. Ne morem jim ne dovoliti ne prepovedati ogleda hiše. Tujec le s težavo razume naše sedanje stanje. Upam, da bo nekdanja Baragova soba kmalu spremenjena v Baragov muzej. — Spet: Bog ve, kdaj...

NOVI
— ZVO —
NOVI

Dr. Ivan Pregelj

Konec.

ČUDOVITO LEP POLETNI DAN je bil. Po dolini se je bleščalo od svetlobe. Kot srebrnozelen pas je objemala Idrijca pokošene travnike in polja zlatega žita. Lahek jutranji veter je vel od Trebuše dol in se poigraval v zastavah in zelenju, ki se je dičila z njim cerkev in slednja hiša. Rano zgodaj, ko se še niso bili oglasili zadnji petelini, so počili topiči, da se je razlegalo po dolini in tja gor proti Občnarju na Vratih in sem dol proti Mostu, Modreju in Logu. Nešteto se je zgrinjalo ljudstva od vseh strani.

Prišli so šebrejci v svojih okovanih čevljih z visokimi petami, prišli Trebušarji z upognjenimi koleni, ker so bili vajeni lezti v hrib, prišli so Poličani od Šentvišek gore, oni isti, ki gre glas o njih, da so povsod znani. Prišli so previdni Mostarji in ponosni Bačarji in Modrejani, ki še svojih vislic tujcem ne privoščijo, prišli so Modrejani, ki pijejo kislo mleko in čividinec prodajajo, z njimi so prišli Ložani in Lomnjani, ki na oslih na Most v mlin nosijo, celo Benečanje so prišli, oni isti, ki kostanj na Tolminsko nosijo prodajat.

Med vsemi temi pa samo enega ni bilo — trgovca Kacafure iz Bače, da bi se pobahal s svojo zlato uro, zlato verižico in zlatimi prstani. Nekaj so gnali Bačarji, da je pred nekaj dnevi zaprl prodajalno in izginil, in da zdaj orožniki po njem sprašujejo. Toda te vesti so jedva slišno udarjale na površje spričo slovesnega pomenka o zvonovih.

Ob osmih se je strnila množica k cerkvi. Med gromom topičev je prišel nadškof v spremstvu duhovnikov pred cerkev, kjer je viselo na mogočnih vrveh in verigah troje ogromnih zvonov. Čudovito je bilo ljudem pri srcu spričo nepojmovanih molitev in pesmi. Zdelo se je, da orjaški zvonovi niso mrtev bron, nego živa bitja, otroci, in kakor deca so krščeni in še slovesneje. Kakor troje orjaških povezanjenih src so bila ta telesa, žareča v ognju sonca. In res so bila srca, krščena na imena farnih svetnikov, srca, ki naj oznanjajo bol in radost cele srenje, ki naj plakajo z jokajočimi in se vesele z veselimi.

Skrivnostno mehko je zvenel vladiki glas, ko je molil:

"Bog, ki si ukazal po Mojezesu, postavonoscu, Tvojemu služabniku, napraviti srebrne trombe, da s sladkostjo njih glasu pripravljajo tvojo sveto službo opravljajoči duhovniki ljudstvo za tvoje počeščenje in ga zbirajo k praznovanju tvoje službe in ga opominjajo k boju, da zlomi naskok sovragov, prosimo te, daj, da bo tvoji sveti Cerkvi vliti zvon blagoslovljen po Sv. Duhu in da bo s svojim glasom vabil verne k molitvi. Kadarkoli bi se razlegala pesem zvonov v njih ušesih, naj raste v ljudstvu ponižnost vere. Beže naj daleč vse sovražnosti, sovragi, šiba toče, vihar vrtincev, naval neviht, ublaži naj se grom, vetrov sunki naj se poležejo in umirijo . . . "

Čudovita ginjenost se je polastila ljudi. Mnogi so plakali. Mnogi, ki so za zvonove zbirali, jih niso učakali.

Razmaknile so se množice in zastrmele v nebeško diven prizor. Zakričali so škripci, zarožljale verige, vzbrnele vrvi in se napele. Votlo je jeknilo in trepetalo in zvon za zvonom se je dvignil in plaval vse više, vse više, in izginil od krepkih in vajenih zvonarjevih rok dvignjen v cerkvene line.

"Saj ne bo še nič danes z zvonenjem", je šepetnil Cvetrežnik.

"Bo, bo!" je odvrnil Zlatoper. In Močilar ga je sunil pod rame:

"Si jih le dočakal, Tone!"

"Sem", je zardel Zlatoperju obraz.

Tisti hip je tam gori sinila bela zastava, topiči so počili. Iz lin dol je jeknillo prvikrat jeklo ob bron, ne še polnoglasno, ali ubrano.

In potem so jeknili zvonovi. In ko je razširil vladika roke in zapel:

"Te Deum laudamus!" tedaj so zazveneli zvonovi v čudovito pesem, kakor bi jokalo troje orjaških src od sreče in miline.

8.

Par ur pozneje so sedeli s škofom za obedno mizo v župnišču Petač, ki je naravnost govoril in brez ovinkov, in ki zdaj sploh ni govoril, in ob njem je sedel Močilar, še vedno ključar in slab mož-beseda, in tretji je sedel Cvetrežnik, drugi ključar, in četrti je sedel Anton Zlatoper.

Tedaj se je dvignil domači gospod župnik in rekel, da čast komur čast, pa da gre predvsem pohvala Antonu Zlatoperju, ki da je dal zadnji stotak.

"Saj ga je lahko, če se mu je pa za poroko mudilo!" je pripomnil Močilar, ne pomislivši na dvoumnost izgovorjenega.

"Kako to?" je prišel župnik Lužnik vpričo škofa v veliko zadrego.

"Tako," je razlagal Močilar, "ker je obljubil, da se ne bo ženil, dokler ne zapoje novi zvon."

"Ali se sedaj bo?" je vprašal župnik.

"Če me bo marala," je dejal skromno Tone in zatajil Tino, ki mu je po maši rekla, naj pride snubit.

Tedaj se je župnik zasmejal in tudi vsi drugi so se zasmejali. Edini vladika se je samo dostojanstveno nasmehnil in pripomnil:

"Zlatoper, kako čudno ime, toda lepo!"

— ★ —

In kaj je bilo potem? Ali je vredno, da povem, da sta se Tone in Tina vzela in da se je celo mati Petačka končno sprijaznila z mislijo na Zlatoperja, ki ji je kupil debele bukve od samih strahov. Tudi Kacafuro je pozabila in še huda je bila nanj, češ da ni prišel po slovo.

Petač — Urban Kozorog — pa je povedal naravnost in brez ovinkov, kakor je mislil:

"Potep je hohtel, da bi mu tudi jaz menico za dva tisoč podpisal, kakor bi bil jaz na glavo padel. Saj nisem naša mati, ki vsaki čenči verjame."

Indrijski zvonovi pa pojo, pojo čudovito. Idrijčani niso zastonj ponosni nanje. Pa so jim Mostarji še vedno zavidni in jih dražijo:

"Zvonove imate, ker vam jih je pol plačal Zlatoper, kdo vam bo zdaj orgle kupil?"

Idrijčani so mnenja, da imajo zaenkrat njihova dekleta dober glas in da lahko pojo brez orgel, moški sami pa, da v cerkvi sploh rajši molijo nego da bi peli.

Zlatoper pa še vedno vozi v Gorico. Sicer manj, odkar teče mimo železnica, zato pa vozi s seboj debelušnega fantiča, katerega mati vedno težko pogreši, in ki očetu bič drži in kratek čas dela.

KIPAR FRANCE GORŠE — VISOKO ODLIKOVAN

EDEN NAJBOLJ PRIZNANIH umetnikov v slovenski emigraciji je **kipar France Gorše**, ki živi in dela v ameriškem New Yorku. Lani je na pobudo msgr. Jezernika, pro-rektorja SLOVENIKA, izdelel dve v baker stolčeni umetnini za papeško galerijo v Rimu. Sta dve plaketi z verskimi motivi. Msgr. Jezernik je obe plaketi nesel papežu in dodal kratek oris Goršetovega življenja in dela.

Sv. oče je bil zelo zadovoljen z umetninama, enako vsi v Rimu, ki imajo na skrbi papeško galerijo, v kateri so zbrane največje umetnine vsega sveta. Takoj so uvrstili v njej tudi ti dve odlični Goršetovi deli, mojster je pa dobil zahvalo s papeževim pismom in medaljo s papeževo podobo, ki umetnika blagoslavlja.

Mojstru Goršetu izrekajo tudi naše MISLI kar najbolj iskrene čestitke.

DODATEK: Franceta Goršeta sem prvič srečal v New Yorku, najbrž leta 1950, po njegovem prihodu v Ameriko. Sedel sem v pisarni LIGE, ki je imela na skrbi slovenske begunce, ko so prihajali v deželo. Bil sem zaposlen s telefonom, ko se je v pisarni pojavil Gorše. Mignil sem mu, naj sede in malo počaka. Morda me je telefonski pogovor in zapisovanje naročil zadržal še kakih deset minut. Ko položim slušalko, se obrnem k obiskovalcu in ga pozdravim. On mi je pa podal risbo mojega obraza — imeniten portret — ki ga je mimogrede vrgel na papir, ko je čakal na mojo gnado. Imel sem risbo shranjeno, dokler sem bil v Ameriki, v Avstralijo je nisem vzel s seboj. Danes mi je žal in skoraj sram me je. . . **Ur.**

NASLIKAL NAM JE PAPEŽA Z RISALOM IN Z BESEDO

(Iz angleščine, zgoščeno)

NAJBOLJ PRIZNAN PORTRETIST NAŠIH DNI je Pietro Annigoni, seveda Italijan. Poleg mnogih drugih odličnikov je portretiral tudi papeža Janeza XXIII. Po njegovem lastnega pripovedovanju posnemamo naslednji opis tega dela.

Papežu je Annigonija predstavil tajnik Capavilla: "Sveti oče, ta tukaj je mojster Annigani. Portretiral vas bo." Janez XXIII je rekel: "Zelo mlad za mojstra." Nasmehnil se je in podal slikarju roko, ki jo je ta skušal poljubiti. Ni je mogel, ker jo je papež prehitro umaknil.

"Od kod ste doma?" je bilo prvo papeževo vprašanje. Ko je slikar odgovoril, je papež hitro povedal, da je on doma iz Bergama. "Kako ste kaj spali?" je bilo nadaljnje vprašanje. Ko je slikar povedal, da dobro, je papež potožil, da je sam slabo spal. "Nespečnost noč grdo podaljša", je dostavil.

Vsi trije so sedli. Papež v naslonjač, slikar in tajnik njemu nasproti. Annigoni si je pripravil orodje in platno. Zarisal je prve poteze. Capavilla je začel glasno brati neko bogoslovno knjigo, da bi papež poslušal in mirno sedél. Po nekaj stavkih ga je papež že prekinil in povedal slikarju, da je bil eden njegovih rojakov v prejšnjem stoletju velik humorist. Spisal da je knjigo z naslovom: Potovanje Ignoramusa. "Mnogo izvodov te knjige", je pravil papež, "sem razdelil med vojake, ko sem bil za vojaškega kurata v prvi svetovni vojni. Bila je dobra misel. Dečki so brali, se smejali in pozabili na bridkosti vojaškega življenja."

Začel je praviti razne dovtipe iz tiste knjige. Na vsakega se je prisrčno smejal in slikar z njim. Tajnik Capavilla je otresal z glavo, Janezova zgovornost mu ni bila všeč. Kar naprej je bral iz svoje knjige, tu pa tam malo bolj tiho. Papež je še povedal, da je tisti pisatelj končno napravil samomor. Nato se je hudo zresnil, sklonil glavo in — zakinkal . . . Kako naj ga zdaj kdo slika?

Tajnik je videl slikarjevo zadrego in ga poučeval:

"Povejte mu odločno, kako naj se zadrži. Nič se ga ne šonajte, nič ne pomišljajte. Ubogati mora. Saj vas bo poslušal, boste videli. Potrudil se bo."

Janez se je prebudil in ujel zadnje besede. Dvignil se je v primerno držo. Tajnik je govoril še naprej in prigovarjal slikarju:

"Vidim, v zadregi ste. Le pogum! Smo vajeni tega. Pred časom je bil tu kipar Manzu in skušal modelirati. Pa je bilo vse tako kakor danes. Manzu si je tako gnal k srcu, da se je onesvestil."

Papež je brž pripomnil:

"Oh, Manzu! Tako drobno človeče je, šibak in ves bled. Ta tu je pa krepak in postaven kot jaz".

Slikar je uvidel, da papež toliko govori le zato, da ga ne premaga spanec. Zdaj se je spustil v razpravljanje o nekih umetninah, ki ji je prinesel s seboj iz Pariza, kjer je bil med vojno apostolski nuncio. Od starih umetnikov, ki jih je visoko cenil, je prešel na moderno umetnost. Ni je odobraval.

Tako je potekel prvi dan potretiranja in slikar je odšel od papeža dosti nezadovoljen. Le nekaj potez za portret je mogel napraviti.

Drugo jutro, ko je bilo treba nadaljevati risbo, je papež spet najprej vprašal slikarja, kako je spal. Ko se je ta pohvalil, da dobro, je Janez XXIII spet potožil, da ga je ponoči mučila nespečnost. Med slikarjevim delom je spet takoj zakinkal, če je le malo nehal govoriti. Govorila sta o nameri, da pošljejo Michelangelovo PIETA na razstavo v New York. Slikar je izrazil misel, da naj bi tega

ne napravili. Papež je pokazal prilično nejevoljo in trdil, da bo mnogim zelo sutreženo, ko bi drugače te izredne umetnine nikoli ne videli. Saj taka umetnina pripada vsemu svetu, naj jo milijoni vidijo.

Papež je bil to jutro izredno zgovoren. Slikar ni gledal v njem papeža, zdelo se mu je, da je pred njim le nekak župnik. Tajnik Capavilla je sedel blizu s knjigo v roki, pa je moral brsti sam zase, papež ga ni poslušal. Načel je zmerom nove dogodivščine in se živahno razgreval ob njih. Tako je potekla druga "seja" za portret, pa seveda slikar spet ni mogel skoraj ničesar napraviti.

Tretje jutro je bil papež nenavadno utrujen. Pa je le spet vprašal, kako je slikar spal, in povedal, da je sam imel slabo noč. Papež je sedel na svoje mesto, slikar se je pripravil. Zdelo se je, da bo to jutro papež malo ali nič govoril, pa kaj, ko ga je pa že spanec premagal, da se je stisnil sam vase. Slikar se je ves nejevoljen že vdal v usodo, da tudi ta dan ne bo dovršil portreta. Tedaj mu je tajnik Capavilla priskočil na pomoč.

Spomnil je papeža, da bo moral v dobri uri nagovoriti romarje, ki jim je obljubljen sprejem. Ponoči, ko ni mogel spati, je Janez XXIII napisal tisti nagovor, kaj ko bi ga zdajle skupaj prebrala in morda kaj popravila? Na to je papež takoj pristal in Capavilla je začel brati govor. Papež se je nagnil malo naprej, se oprl na komolce in začel pazljivo poslušati. Bil je toliko miren, da je slikar mogel nekaj narediti. Le tu pa tam je ustavil bralca in naročil kak majhen popravek v govoru. Slikar je hitel, kar se je dalo.

Med branjem govora je moral Capavilla za nekaj minut iz sobe. Papež je zamišljen uprl oči v slikarja in rekel:

"To sem napisal v minuli noči in zdaj mi ni kaj prida všeč. Ko človek sestavlja govor in ga piše, se mu zdi, da je nekaj velikega skupaj spravil. Ko pa posluša, opazi, da je marsikako dobro misel izpustil. Romarji, ki spodaj čakajo na moj govor, bi bili gotovo bolj zadovoljni, če bi jim kar na pamet nekaj povedal, ne pa bral. Ljudje imajo radi, da jim gledaš v oči, ko jim govoriš. Najrajši tudi jaz tako naredim. Gledam jim v oči in govorim iz srca namesto s papirja. In v njihovih očeh berem njihova srca. Žal človek ne more tega napraviti vedno in povsod."

Slikar je imel vtis, da se je papež hipoma umaknil v svojo samoto in pozabil na vse okoli sebe. Hitel je z risanjem in preden je bilo seje konec, je imel portret kljub vsemu prilično dobro izdelan. Seveda ga je papež hotel videti, preden sta se ločila. Najprej si je risbo tiho ogledal, pa se je obrnil h Capavili z besedami: "To je mojster, ki svoje delo razume".

Nato je pokazal na ušesa na sliki in rekel: "Tudi tole je dobro zadeto. Ko sem bil v bogoslovju, takrat še precej tenak, so mi uhlji štrleli daleč navzven. Moji tovariši so videli v meni živo podobo slona in so mi dali ime — lefont".

Tako in še bolj na široko je slikar Pietro Annigoni opisal svoje portretiranje papeža Janeza XXIII. Naslikal ga nam je z risalom in z besedo. Svoj opis zaključuje z besedami:

"Janez XXIII. ni znal sedeti za portret. Bil je pa zares svet mož. Čudovita vedrost je lila iz njega, čeprav se je videlo, koliko trpi. Z nalahno pritaknjeno besedo te je znal postaviti pred uganko večnosti in ti pokazati pomen besed: vanitas vanitatum — ničevost ničevosti."

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

Krsti

Rosemary Ana Berkopec, Ashfield. Oče Martin, mati Ljerka r. Albert. Botrovala sta Nikola in Danica Zoretič — 15.6.1969.

Vilma Silvia Ahec, Fairfield. Oče Franc, mati Antonija r. Rep. Botrovala Anton Ahec in Erika Richter — 22.6.1969.

Debbie Lynette Kranjc, Arncliffe. Oče Albin, mati Ema r. Vatovec. Botrovala Franc in Ivanka Kranjc — 28.6.1969.

Mario Joseph Trinco, Bexley. Oče Renzo, mati Ivanka r. Rebec. Botra Maurizio Trinco in Patricia Rebec. Botra je zastopal Alojz Rebec — 29.6.1969.

Bernardette Justina Rebec, Bexley. Oče Franc Alojzij, mati Patrica r. Johnson. Botra Antona in Miro Rebec sta zastopala Stanko in Olga Vatovec — 29.6.1969.

Poroka

Anton Rutar iz Selišča pri Tolminu in **Gordana Vidakovič** iz župnije Drenje pri Djakovu. Priči sta bila Ivan Bratinščak in Josip Sotonji — 7.6.1969.

HELEN KELLER:

ZGODBA MOJEGA ŽIVLJENJA

Priredila Marija N., Melbourne

XIII.

GOVORITI SEM SE NAUČILA spomladi leta 1890. Vnema, da bi mogla svoje misli izraziti z glasom, je bila v meni že dolgo jako močna. Začela sem tako, da sem držala eno roko na grlu, z drugo sledila gibanjem ustnic. Vsak šum in ropot mi je zelo prijal. Občutila sem, ko je mačka predla in pes lajal. V veliko veselje mi je bilo, če sem smela držati roko na grlu človeka, ki je pel, ali na klavirju, ko je kdo igral. Pravili so mi, da sem pred boleznijo že dobro napredovala v govorjenju, pozneje sem pa domala vse pozabila, ker pač slišala nisem več.

Po ure in ure sem sedela v materinem naročju in držala roko na njenih ustnicah, ko je govorila. Sledila sem njenim gibom, ni mi pa šlo v glavo, kaj je prav za prav govorjenje. Ena sama beseda izpred bolezni mi je ostala v spominu: water — voda. Izgovarjala sem jo "wa-wa". Ko me je gdična Sullivan naučila pravilno črkovati w a t e r , tudi te besede nisem več izgovarjala. Vendar me je silno gnalo, da bi znala besede tudi z glasom izraziti, ne samo zapisati v abecedi gluhonemih. Zavedala sem se, da ljudje okoli mene medsebojno vse drugače občujejo, kot morem jaz. Čeprav sem že zelo lahko in hitro črkovala s prsti, sem težko prenašala zavest, da sem toliko drugačna od drugih. Zdela sem se sama sebi manj vredna. Venomer sem izsiljevala grlu zvoke, ki naj bi pomenili mojo govorico. Domači in prijatelji so spoznali moje napore in želje. Zadrževali so me od poskušanja, ker so se bali, da bom bridko razočarana. Jaz sem pa le vztrajala, toda brez kakega uspeha. Nihče ni mislil na to, da bi me resno začeli učiti govoriti.

Nenadoma je prišla do nas novica, da se je neka slepa in gluha deklica na Norveškem v resnici naučila govoriti. Neka Kaata. Ko sem to zvedela, je vse zagorelo v meni tudi jaz se bom tega naučila! Toda kdo me bo učil? Gdična Sullivan v tem ni imela nobene skušnje. Na moje silno moledovanje so me poslali v Boston in tam me je vzela v pouk neka gdična z imenom Fuller. Kako me je učila?

Držala sem ji roko na ustnicah, ko je izgovarjala posamezne glasove, kot jih označujejo črke abecede. Ko sem dobro razločila, kako so pri tem delovale njene ustnice in jezik, pa tudi grlo, sem poskusila sama. Šlo je tako dobro, da sem v eni uri znala izreči glasove: M. P, A, S, T, I. Kmalu sva začeli črke vezati v zloge, zloge v besede. Vsega skupaj mi je ta učiteljica dala 11 lekcij. Nikoli ne bom pozabila, kako imenitno se mi je zdelo, ko sem izgovarjala prvi kratki stavek: IT IS WARM. Res je bila moja izgovarjava še zelo nejasna in trda, toda bilo je človeško govorjenje, vsaj krepak poskus.

Toda kako naj se popolnoma gluh človek tako hitro nauči besede, ki ni nikoli slišal in jih tudi ne bo? Moj prvi govor sta pač razumeli učiteljici Sullivan in Fuller, drugi pa kar nič. Tudi če bi pred njimi izrekla sto besed, bi morda komaj eno ujeli. Morala sem trdo delati noč in dan, da sem se izpopolnjevala. Zdaj je tudi gdična Sullivan poprijela in sva se učili, da ni bilo ne konca ne kraja. Zelo počasi sem toliko napredovala, da so me ljudje začeli umevati. Vendar še zdaj, ko to pišem, pri govorjenju delam napake in gdična Sullivan me venomer silno potrpežljivo popravlja. Vse odvisi od vaje in spet vaje, dostikrat je treba ure in ure poskušati, da končno vsaj približno to ali ono besedo pravilno izgovorim. Preden sem šla iz Bostona nazaj domov, sem si neštetokrat rekla: ZDAJ NISEM VEČ NEMA . . . Komaj sem čakala, da se pokažem domačim.

Ob povratku domov so me vsi čakali na domači postaji. Pozdravila sem jih z govorjeno besedo. Neukročene solze so mi napolnile oči, ko me je mati tesno tesno privila nase in požirala vsak zlog posebej, ko sem izgovarjala besede. Mala sestrica je poskakovala okoli mene in ploskala kot nora. Oče je stal zraven brez besede in z molkom ves ginjen jemal na znanje moj novi napredek v izobrazbi. Bilo mi je pri srcu, kot da se izpolnuje prerokba Izaijeva: Gore in griči ti bodo zapeli v pozdrav in drevesa na polju ti bodo ploskala.

XIV

Štirinajsto poglavje Helenine zgodbe je dolgo in so v njem take podrobnosti, da si jih ne upam po naše "prirediti". Čisto izpustila ga pa ne bi rada, ker je dogodek v njem vendarle jako značilen. Povedala ga bom po svoje. Vedite torej, da v tem poglavju ne govori Helen Keller, ampak jaz — Marija N.

Kmalu po tistem, ko se je Helena naučila govoriti, jo je zadelo nekaj zelo bridkega, kar je le s težavo prebolela. Obtožili so jo namreč plagiatstva — literarne tatvine. "Plagiat" rečemo spisu ali črtici, ki jo je kdo prepisal od drugega pisatelja in jo dal v tisk pod svojim imenom, kakor da je njegovo delo. Če se prevara odkrije, seveda pade plagiator v veliko sramoto. In prav to se je zgodilo Heleni, vendar se je končno izkazala njena nedolžnost. In prav v tem je značilnost tega poglavja v njeni zgodbi. Bilo je nekako tako:

Nekoč je Helena poslušala razne pravljice in naenkrat dobila navdih, da bi tudi sama napisala pravljico za objavo v nekem šolskem zborniku. S čudno lahkoto je pisala, vsa pravljica je bila pred njo kakor živa. Urednik zbornika jo je pohvalil, še čudil se ji je in seveda dal v tisk. Vsi, ki so pravljico brali, so občudovali pravljico in Heleno. Nenadoma je pa nekdo dobil v roko knjigo, v kateri je bila Helenina pravljica natisnjena in to že dokaj let. Pravi avtor je bil podpisan. Res se Helenina ni dobesedno ujemala z ono v knjigi, vendar sta si bili tako podobni, da sta bili skoraj enaki.

Urednik onega zbornika je poklical Heleno na odgovor. Zakaj si prepisala? Nisem! Pa si vendar morala vedeti, da je tvoja pravljica že v knjigi? Nisem! Pa ti je kdo iz one knjige bral ali pripovedoval tisto pravljico? Popolnoma nič se ne spominjam! Bomo vprašali gdično Sullivan.

Poklicali so jo in odločno je povedala, da ni one pravljice nikoli brala in Heleni nikoli pripovedovala. Uganka je bila velika, vendar je sum ostal na Heleni. Sklicali so pravi sodniški zbor in skušali iz Helene izvleči priznanje. Tajila je z vso silo in trdila, da je pravljica prišla iz nje same in se nikakor ne more spomniti, da bi jo bila kdaj slišala. Helena je pri vsem tem neizrečeno trpela, ker se je zavedala svoje poštenosti.

Končno se je le oglasila neka manj znana ženska in povedala, da je nekoč, že pred leti, v odsotnosti gdične Sullivan Heleni povedala pravljico iz one knjige. Helena se pa tudi zdaj ni mogla na tisto prav nič spomniti. Njeni sodniki so ji končno le verjeli, obenem pa napravili nove nepričakovane zaključke:

V otroku ki je gluh in slep, duševno pa zelo razgiban, lahko v podzavesti obtičijo vtisi, ki o njih nič ne ve, od kod jih je v sebi nabral. Lahko v njem tudi takorekoč zaspijo in se ne oglašajo več. Lepega dne se pa lahko prebudijo in navalijo na vrhnjo zavest. Otrok — ali pa že tudi odrasel človek — je prepričan, da so tisti vtisi prvič v njem in iz njega samega. V tem se sicer vara, toda ne zaveda se tega.

Nekaj takega se je pripetilo Heleni. Tista pravljica ni bila njena, pa vendar njena. Tako so zadevo pojasnili in Heleno opravičili. Kljub temu jo je tako bolelo, da je zapisala: Če bi mi ne bila prišla na pomoč lahkotna otroška pozabljivost. nikoli več bi ne segla po peresu . . .

MALO ČUDEN ŽUPNIKOV "DIALOG"

Spominjam se nekega "dialoga", ko sem se proti svoji navadi v avtobusu na Gorenjskem zapletel v razgovor. Moj zgovorni sopotnik je bil majhen suhljat starček, prikupnega obraza in sivih las brez pleše. Lica mu je bilo vino nekoliko pobarvalo, pa ne preveč. Korajže mu ni manjkalo. Prav prijetno sva se pogovarjala. Vse bi bilo kar lepo in prav, če bi starček ne belil svoje pripovedi z gradimi italijanskimi kletvami.

Mislil sem in mislil med razgovorom, kako bi tem kletvinam dal primerno označbo. Že zaradi potnikov v avtobusu, ki so me nekateri, čeprav sem bil v civilu, gotovo poznali in vedeli, da sem župnik. Vso pot nisem našel prave priložnosti in prave besede. Šele ko mi je starček, ki je izstopil pred menoj, ponudil roko v slovo, me je prešinilo in sem rekel:

"Ne bom vam dal roke, preveč ste govorili po italijansko."

Senca nejevolje ali jeze je starčku preplavila obraz. Možiček je postal nervozen in trd. Potem sse je obrnil in hitro izstopil. Neka gospa iz Kranja se je iz srca hahljala.

Malo prehud nauk in opomin je bila moja beseda za sicer simpatičnega starčka. Janez XXIII. bi se najbrž ne smejal in tega mojega "dialoga" ne bi potrdil. (Ciril Podržaj, NOVA POT.)

PONOVITE NAROČNINO!

SANJE O ČUDEŽNEM SVETU

Zvonko Velišček

MORDA SO BILE RES SANJE, morda le napol budno spoznanje. Pride človeku tako v posebno izvoljeni uri.

Počasi sem se zazibal v sladko spanje. Naenkrat je bil nekdo pri vratih in nameril počasen korak proti meni. Že sem od blizu videl postavo, vso v žarnem sijaju, z angelsko belim obrazom. Ni se nasmehnila, ni zajokala. Boječe sem se stisnil k zidu, srce mi je tolklo s tako silo, da je odmevalo od sten stare bajte.

Morda sem se le zmotil, postavo v razgreti domišljiji doživljal. Spet sem napeto odprl oči in se zazrl v temo. Kri mi je zledenela v žilah. Prikazen je stala čisto blizu ob postelji, dvignila je roko in naredila nad mano velik križ. Znoj me je oblil, težko sem dihal, srce je razbijalo, da sem se bal: počilo bo!

Tedaj je ona že sedela ob meni na postelji, nagnila se mi je tik ob glavo. Sklonila se je prav do mojega lica in mi dala poljub. Besede ji ni bilo iz ust. Izgubil sem se nekam v nezavest, pa sem bil hitro zopet pri sebi. Božala mi je znojne lase in nenadoma spregovorila.

"O, ti moje zapuščeno osamljeno bitje, kako v dno srca se mi smiliš!"

Nehal sem se tresti od groze, zbral sem moči in jo vprašal:

"Kdo si?"

"Kako da me ne poznaš? Čudno, prav čudno! Spomni se, kako sva se nekoč skupaj igrala. Pomisli, kako sem skrbela zate, kako sem te karala, ko si hodil umazan v šolo. O ti moj Kazimir! Vsi so videli tvojo umazanost, kazali so s prstom tvoje strgane hlače, nihče pa ni videl tvojega srca. O, Kazimir, jaz sem ga videla".

"Vesna, da si to ti . . . ?"

"In potem, ko sva pustila šolo, se mesece in mesece nisva več videla. Že sva dorasla. Končno je prišel dan, ko si mi dejal, da moram biti le tvoja, samo tvoja. In si me poljubil, prvič in zadnjič."

"Spominjam se", sem se v solzah topil. "Toda Vesna, ali nisi umrla? Ali se mi je le sanjalo, da sem te videl v beli krsti s še bolj belim vencem na glavi?"

Kakor da je preslišala moje vprašanje, je nadaljevala:

"Takrat sem bila najsrečnejša deklica na vsem svetu. Smejali so se mi in norce brili iz tebe. Jaz sem hotela biti le tvoja".

"Vesna, saj si lahko še zdaj. Še vedno te ljubim, zakaj bi se končno ne vzela?"

"Kazimir moj, prepozno je zdaj. Veš, da sem mrtva za svet. Med angelci sem, iz nebes sem k tebi prišla. Poslana, da te potolažim, da ti dam poguma za težko življenje. Smiliš se mi, ko so na tvoji poti težave. Toda, Kazimir, napovedujem ti srečo, verjemi, nekoč prideš do svetlega cilja."

"Angelc Vesna, povej mi, kako je v nebesih. S teboj pojdem, takoj me vzemi tja gor!"

"Ne, Kazimir moj, ničesar ne povem o nebesih. Ko pride tvoja ura, boš zvedel. Poprej moraš biti dober in priden. Nekoč bova srečna skupaj v nebesih. Zdaj imaš še veliko nalogo na tem tvojem svetu".

"Vesna, če je tako, povej, kaj me čaka. Nikogar nimam, sam sem. Ni prijatelja, ni dekleta, ni očeta ni mame. Nihče se zame ne zmeni, saj poznaš moje samotno življenje, o Vesna!"

"Ne govori tako, Jezus te ljubi!"

"In ti me ne ljubiš, Vesna, tako sem razumel tvojo besedo. O, zakaj si umrla, zakaj si tako daleč odšla?"

"On je hotel tako, kdo se mu naj ustavlja? Njegovi načrti, njegova pota, kdo bi jih izmeriti hotel? Kazimir, ne obupaj, pogumno glej na življenje. Naj ti vsi obračajo hrbet, poznam jih, niso vsi dobri. Nimajo srca, mnogi ga nimajo. Pa je le nekdo, ki misli nate in ti vliva moči . . ."

"Ti, Vesna, samo ti."

"Da, Kazimir, tudi jaz. Vendar vedi, jaz nisem nič, iz sebe ničesar ne morem. Nad nama obema je On, ki ima v srcu oba, pa še drugih milijon. Verjemi mi, Kazimir!"

"Ne, Vesna, tega verjeti ne morem. Zapuščen sem tudi od njega. Ubožec sem in ubožec ostanem. Bog pomaga tistim, ki imajo denar, ogromno denarja, palače in vsega dovolj. Druge pušča brez vsega, verjemi mi, Vesna!"

"Kazimir, ne govori tako, krivico mu delaš!"

"Krivico? Govorim, kot mi kaže življenje."

"Moški pogum je vreden več kot vse bogastvo z denarjem in palačami vred. Kazimir, obljubi mi eno. V svoji duši išči bogastva. Nikoli ne obupuj nad življenjem. Obljubi mi, Kazimir!"

"Obljubim, Vesna, ker ti tako hočeš."

"Ne jaz, Kazimir, On! Naj ostane pri tebi, ti ostani pri njem. Srečno, Kazimir! Blagoslavljaj te Bog!"

Ni je bilo več, izginila je. Na široko sem odpiral oči, zaman so jo iskale v temi. Zaman sem kriknil v noč:

"Vrni se, Vesna, s teboj hočem od tod!"

Vstal sem iz postelje in si napravil luč. Oblekel sem se. Bilo mi je, da bi šel v samoto in se ubil. Le tako bi spet videl Vesno.

"Obljubil si, Kazimir!"

Iz mene samega je prišel vzklik. Ali pa zopet od Vesne? Slišal sem ga in se streznil. Da, obljubil sem in obljuba me véže!

Spet sem se slekel, legel nazaj in upihnil luč. Trden sklep je vstal v meni: Pogumno bom gledal življenju v obraz! Naloga mi je dana na svetu, tako je povedala Vesna.

VSAKEMU SVOJE

Verjetno nam nihče ne bo poslal članka, ki bi podprl ali zavračal trditve spisa DRUGA PLAT ZVONA v naši prejšnji številki. Morda bo pa pokazal srednjo pot članek Anice Kraljeve, ki smo ga našli v argentinski "Svobodni Sloveniji." — Ur.

V ZANIMIVEM POGOVORU v širši družbi smo govorili o preteklih časih in jih primerjali z današnjim.

"Joj, kakšna sprememba!" je rekel starejši gospod. "Res je veliko hudega zdaj na svetu, a mislim, da se danes človek vendar bolj zaveda svoje vrednosti in zato tudi svoje odgovornosti. Ko gledam življenje mladih družin, sem prav vesel. Starši se bolj zanimajo za otroke in tudi med seboj sta zakonca bolj povezana kakor smo bili mi. Ali vendar . . . "

"No, kar povejte!" živahno sili vanj mlada gospa.

"Ali vendar", nadaljuje gospod, "bojim se, da ti mladi možje potrebujejo poleg družine, poleg ženine družbe, še nekaj drugega."

"Kaj pa?"

"Potrebujejo moške družbe. Da, da mlada gospa! Danes v družbo pride mladi mož redno z ženo, in zato . . . zato pogovori niso moški. Resnica je ta, da smo sami med seboj bolj prosti, povemo si bolj prosto tudi neprijetne stvari. Misli se krešejo, odpiramo nove poglede v bodočnost, kritiziramo kar je napačnega. Če sedijo zraven gospe", se je obrnil do gospe, "smo bolj "fini", se niti skregati ne upamo, kar je včasih nujno potrebno, celo zdravilno. To so moški pogovori. V njih mož "gre vase", grebe in premišlja in — raste. Seveda, govorim o resnih pogovorih, ne klepetanju".

Gospa je poslušala in premišljevala.

Morda je stari izkušeni gospod imel prav. Poleg družinskih skrbi in vsakdanjega dela v službi bi starejšemu in mlademu možu pogovor s prijatelji prav prišel. Družina ne bi zaradi tega trpela velike škode. Pametna žena se tega zaveda, podpira in celo sili, naj gre kar sam. Saj iz izkušnje ve, da mu je to ne samo v oddih, temveč v veliko korist.

Tudi ona ima nekaj od tega, posebno če mož zahaja v družbo, kjer je pogovor resen in zanimiv. Korist pride tako tudi na otroke v eni ali drugi obliki. Tako vsa družina raste in notranje bogati.

Pa tudi če gre mož samo na oddih, da se zvedri, — privošči mu to od srca!

Take ugotovitve bi morale biti vključene že v nevestino "doto". Prihranile bi si mlade žene marsikatero grenko uro, ko se doma jezijo in dolgočasijo, medtem ko se mož "zabava". Zato mu pa ob vrnitvi ne prihranijo "dolgega obraza" ali pa pikre očitke, morda celo solze.

To je slab račun. Vzgojile bodo s takšnim početjem puntarja, ki bo iz jeze šel med prijatelje, ali pa copato, ki bo zaradi ljubega miru pomagal brisati posodo.

Tudi ženske čutimo potrebo, da se med seboj pogovarjamo. Izmenjamo si misli, poslušamo izkušnje znank, družinske probleme, ki so našim podobni. To je ženi, posebno mladi, nujno potrebno, ker tudi njo štiri stene in družinske težave stiskajo, posebno pa požirajo ves čas, ki bi ga potrebovala za svojo rast.

Kako to urediti, da bo za vse prav? Velik korak je že to spoznati, do izvršitve pomaga pa medsebojna ljubezen, ki zmore prenesti nekaj ur žrtev.

V TEMINI

I. Burnik

Samo napev je še ostal
in trpki glas kraguljev.
Dlani so polne žuljev,
kaj v srcu je — ne bom izdal.

O, še imam po luči koprnenje,
še v prsih nade trudnega človeka.
A duša se v temini opoteka,
ko išče si — popotnica — ŽIVLJENJE.

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo laže razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijezv vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

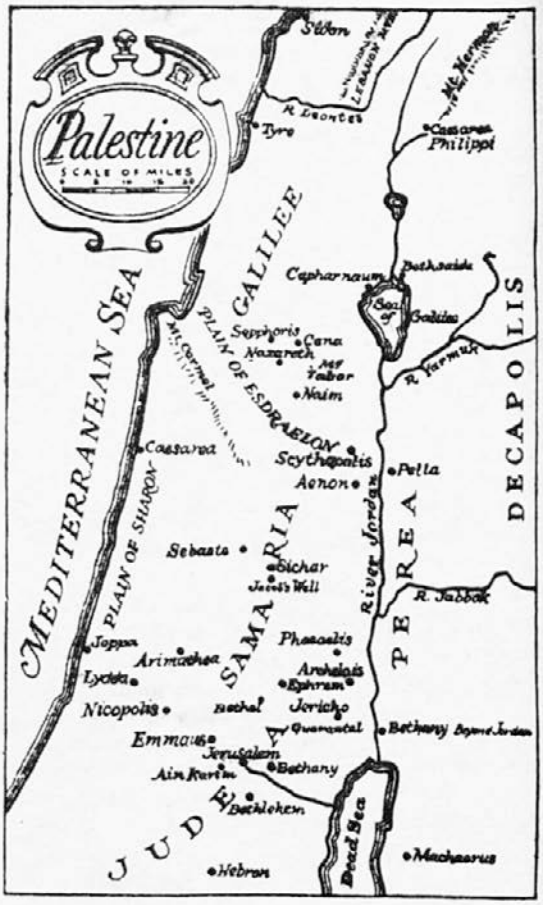

JEZUS SE DA PRIJETI

Tedaj je Jezus rekel Petru: "Spravi meč na njegovo mesto, zakaj vsi, kateri primejo za meč, bodo z mečem končani. Ali misliš, da bi ne mogel prositi svojega Očeta in bi mi takoj poslal več ko dvanajst legij angelov? Kako naj se torej izpolnijo pisma, da se tako mora zgoditi?"

Rekel je nato Jezus poveljnikom tempeljske straže in starešinam, ki so prišli nadenj: "Kakor nad razbojnika ste prišli z meči in koli? Ko sem bil dan na dan med vami v templju, niste stegnili rok po meni, ampak to je vaša ura in oblast teme."

Vse to se je pa zgodilo, da so se izpolnila pisma prerokov. Tedaj so ga vsi učenci zapustili in zbežali. Neki mladenič pa je šel za njim, ogrnjen samo z rjuho, pa so ga zgrabili. Toda ta je rjuho pustil in nag zbežal.

PO NAPOVEDI PREROKOV

Peter je vse preveč dobesedno jemal besede Jezusove po končni zadnji večerji, ko je dejal, da se bo treba boriti. Mislil je na duhovni boj, Peter je pa skušal z jeklenim mečem braniti svojega Gospoda. Moral je torej dobiti ponoven precej oster nauk: Premagaj se in prerokbe si k srcu vzemi!

Na prerokbe je Jezus opozoril tudi zbrane sovražnike okoli sebe. Naj vedo, da se ne vdaja njihovi premoči, kaj lahko bi se jim izvil. Vdaja se volji Očetovi, ki je bila več ko enkrat nakazana v napovedih prerokov starega testamenta.

Učenci so gotvo zbežali v smeri proti Betaniji. Tisti mladenič, ki je šel za Jezusom v rjuho zavit — tak je prenočeval nekje na vrtu Getzemani — je bil vsekakor sv. Marko sam, ki edini med evangelisti o tem pripoveduje.

JEZUS PRED KAJFOM

In četa, poveljnik in služabniki Judov so Jezusa zgrabili in zvezali. Peljali so ga najprej k Anu; bil je namreč tast Kajfu, ki je bil tisto leto veliki duhovnik. Ana ga je poslal, zvezanega, k velikemu duhovniku Kajfu in sešli so se vsi duhovniki, starešine in pismouki. Bil je pa Kajfa tisti, ki je bil Judom nasvetoval: Bolje je, da eden umrje za ljudstvo.

Simon Peter pa je šel od daleč za Jezusom, in z njim neki drugi učenec, da bi videl konec. Tisti učenec je bil velikemu duhovniku znan in je šel z Jezusom vred na dvorišče velikega duhovnika. Peter pa je ostal zunaj pri vratih. Oni drugi učenec, ki je bil znan velikemu duhovniku, je prišel ven, govoril z vratarico in peljal Petra noter. Bil je mraz, zakurili so sredi dvorišča ogenj in ko so posedli okrog, je Peter sédel sredi mednje.

Veliki duhovnik je tedaj vprašal Jezusa o njegovih učencih in njegovem nauku. Jezus mu je odgovoril: "Jaz sem očitno govoril svetu; vedno sem učil v shodnici in v templju, kjer se shajajo vsi Judje, in na skrivnem nisem nič govoril. Kaj vprašuješ mene? Vprašaj tiste, ki so slišali, kaj sem govoril, oni vedo, kaj sem govoril".

Ko je pa to rekel, je eden od služabnikov, ki je stal zraven, Jezusa udaril in rekel: Tako odgovarjaš velikemu duhovniku? Jezus mu je odgovoril: "Če sem napak govoril, spričaj, da napak. Če pa prav, kaj me biješ?"

PETER ZATAJI JEZUSA

Ko je neka dekla videla Petra sedeti pri ognju in je oči uprla vanj, je rekla: Tudi ti si bil z Jezusom Galilejcem! On je pa tajil govoreč: Ne poznam ga, žena, ne razumem, kaj praviš. Potem je šel ven pred dvorišče in petelin je zapel. In ko ga je dekla zopet ugledala, je začela okrog stoječim pripovedovati: Ta je izmed njih. In zopet je tajil in sicer s prisego: Ne poznam tega človeka. In ko je pretekla približno ena ura, je eden služabnikov velikega duhovnika sorodnik tistega, ki mu je Peter odsekal uho, rekel: Ali te nisem videl z njim na vrtu? In okrog stoječi so rekli Petru: Res si izmed njih, saj si tudi ti Galilejec, saj te tudi tvoja govorica izdaja. Tedaj pa se je Peter začel zaklinjati in prisegati: Ne poznam tega človeka, o katerem govorite.

In takoj, ko je še govoril, je petelin v drugo zapel.

Gospod se je obrnil in se ozrl na Petra. Peter se je spomnil Gospodove besede, kako mu je bil rekel: Preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil. In šel je Peter ven in se bridko razjokal.

PRIPRAVA NA OBRAVNAVO PRI PILATU

Judje, niti veliki duhovniki, niso imeli pravice koga zakonito usmrtiti. To pravico si je pridrževal rimski oblastnik Pilat. Pilat bo obravnaval Jezusovo zadevo šele zjutraj. Judovski sodniški zbor je zaslišal Jezusa le zato, da bi pripravil krepko tožbo pred Pilatom.

Pravi veliki duhovnik je bil takrat Ana, postavljen po judovskem pravu za vse življenje. Toda zameril se je bil Rimljanom in odstavili so ga. Na njegovo mesto so postavili Kajfa, Anovega svaka. Judje so pač morali sprejeti tega, vendar so Ana še vedno upoštevali in se v mnogih rečeh obračali najprej nanj, on jih je potem sam pošiljal h Kajfu.

"Oni drugi učenec" je bil kajpada Janez, tolikokrat Petrov najožji pajdaš. Nista bežala za drugimi v Betanijo, obstala sta v bližini in neopazno šla za drhaljo v mesto. Janez je bil verjetno znan velikemu duhovniku po svoji materi Salomi, ki je izhajala iz duhovniške družine. Smel je iti prav v sodno dvorano, slišal je razgovor in ga mogel natančneje popisati kot ostali evangelisti.

Jezusove besede pred Anom so povzetek očitka, ki ga je bil izrekel že v vrtu, preden so ga prijeli. Na udarac enega pričujočih izreče samo eno zahtevo: Pravično ravnajte z menoj! Saj oni človek ni imel nobene pravice biti po njem, vendar je videti, da ga veliki duhovnik ni posvaril.

PETROVA NAJVEČJA SLABOST

Okoli dvorišča sodne hiše so bila druga stanovanja. Ob hrušču, ki so ga dvignili stražarji in vojaki, se je hitro nabralo še več ljudi. Čakali so na dvorišču prav kakor Peter, da bi "videli konec". Jeruzalem leži visoko nad morjem, ob takem letnem času je lahko mrzel. Getzemani leži niže v dolini, je bolj zavarovan proti mrazu.

Petrovo tajenje se je vršilo nekako med drugo in tretjo uro (po našem načinu štetja.) Judje so ji rekli "ura petelinjega petja". V bližnjih hišah je bilo verjetno dosti petelinov, ki so se oglašali eni bolj zgodaj, drugi kasneje, ali pa tudi ponovno eni in isti. Morda bi se drugače ne bili tako zgodaj oglašali, pa jih je hrup množice prebujal.

Petrovo tajenje se je začelo s preprosto lažjo, nadaljevalo s prisego, zaključilo z zaklinjevanjem in ponovno prisego. Prav tedaj so Jezusa vodili preko dvorišča, morda v zapor do jutra. Njegov pogled, poln žalosti in sočutja, je zadel Petra . . .

POROČILO Z OBISKA V AMERIKI

Ivanka Kariž

V AMERIKO SEM PRIFRČALA z letalom. Vožnja je zanimiva, Novo je to, da je treba gledati v oblake pod seboj, ne nad seboj. Angleško le malo razumem in so šla oznanila v letalu mimo mojih ušes. To sem pa le ujela, da smo bili nad 3,000 čevljev visoko nad oblaki.

S sestro, ki sem pri njej na obisku, sva se spet srečali po 45 letih. Kakšno je bilo to srečanje, si lahko mislite. Sploh se imam v Ameriki kar dobro. Tu v Clevelandu je veliko Slovencev. Živijo blizu skupaj. Ko grem po ulicah, marsikje vidim pred hišo lepe kipe Matere božje ali tudi Srca Jezusovega. Sestra pravi, da so to zahvalne priče za kako uslišanje. Še mnogo drugega me živo spominja na Slovenijo. Šmarnice-majnice, lipe, kostanji in drugo. Vse lepo cvete, da je kakor naš slovenski majnik.

Na 25. maj so imeli v cerkvi Marije Vnebovzete orgelski koncert, ki ga je vodil duhovnik dr. Jerko Gržinič iz Ekvadorja. Doli je za misijonarja. Vstopnine ni bilo, samo prostovoljni darovi za misijon. Predzadnji dan maja je pa Dan mrtvih — ameriški državni praznik. S sestro sva šli na pokopališče, kjer počivajo njeni dragi. Od tam smo poromali h krasni votlini Lurške Marije. Vsako leto kakšno slovensko društvo organizira romanje. Letos je táko romanje pozdravil tudi monsinjor Kunstelj, ki je glavi dušni pastir slovenskih izseljencev. Bilo je mnogo romarjev. Hostij za obhajilo je zmanjkalo, morali so jih prinesti več iz bližnje cerkve. Vreme je bilo lepo, čeravno so vremenski preroki hoteli drugače. Vsa svečanost je bila prekrasna in tudi narodne noše so vtise povečale. Ni mogoče prisostvovati taki svečanosti, da ne bi človeku pohitele misli na Sveto goro, na Brezje in še kam.

Povsod vidim veliko žive vere med rojaki tukaj. To se spozna tudi iz tega, koliko dajo na krožnik pri mašah. Manj kot dolar ne. Zato tudi imajo krasne cerkve in gradijo nove. Moja sestra pravi, da v njenem kraju, predmestju Clevelanda, prav zdaj zidajo že tretjo cerkev, odkar je ona tu. Obe prejšnji sta postali premajhni. Mogoče bo ta cerkev odprta še med mojim bivanjem tu. Ko se vrnem v Syydney, bom rojakom lahko marsikaj povedala, da jih bom spodbodla k večji gorečnosti za verske stvari.

Za zdaj pa prav lep pozdrav vsem, ki me poznate, saj vas ni malo. Posebej pozdrav pevskemu zboru v Sydneyu, ki mi je dolgčas po njem. Na svidenje, kadar bo Bog dal!

NADŠKOF BEOVICH V ADELAIDI

je moder mož in zna na pravem mestu postaviti pravo besedo. Morda zato, ker je po starših dalmatinski Hrvat — ali pa kljub temu, kakor se pač komu zdi. Ker so tudi med nami še taki, ki se ne morejo privaditi na nove uredbe pri službah božjih — in bodo spet nejevoljni, ko bodo prišle še nadaljnje spremembe — ne bo napačno, če povemo, kako je nadškof razrešil to zadevo.

Seveda Adelaida ni izjema, tudi tam so mnogi verniki godrnjali in najbrž še godrnjajo nad "novo" službo božjo, seveda v prvi vrsti nad mašo, zakaj ni rajši ostalo vse pri starem. Naj bi lepo še naprej duhovnik molil vse po latinsko in odgovarjali naj bi samo ministrantje, zakaj bi morali vsi navzočni pri maši glasno skupaj moliti — in tako dalje. Nadškof je slišal pritožbe in jih hlahko tudi bral. Pa je šel v nekatere fare in svojo misel nekako takole povedal:

Ljubi verniki, res so prišle neljube spremembe. Pa kaj to vam, ki ste mladi! Mladi ljudje hočete spremembe vsepovsod, veseli ste jih, ko pridejo. Če jih ni, si jih sami napravljate. Hudo je pa to za nas, ki smo stari. Mi se težko privadimo novotarijam, tudi te nove in nove spremembe pri službi božji nam delajo težave. Pa kaj hočemo, smo, hvala Bogu, dovolj ponižni in ubogljivi, da se damo poučiti in napravimo vse tako, kot nam ukažejo z višjega mesta. Hvaležni smo vam mladim, da nam dajete dober zgled in nočemo zaostajati za vami. Ne pritožujemo se, malo truda je treba, pa gre. Nazadnje se nam le prav lepo zdi, ko mašujemo po novem in vsa cerkev glasno in zbrano z nami moli in poje. Vse opravljamo v svojem jeziku, ki ga gladko razumemo, in smo kot ena sama družina zbrani pred obličjem svojega nebeškega Očeta. Hvala vam, le tako naprej, mi stari bomo skušali vztrajno hoditi za vami in slediti vašim stopinjam, čeprav včasih težko težko . . .

Tako modro je spregovoril svojim ljudem nadškof Beovich in nikomur se ni smilil, ta ali oni med poslušalci se je pa nehal — smiliti sam sebi . . .

DORAŠČAJOČI OTROCI POUČUJEJO STARŠE

(V avstralski katoliški šoli.)

OČETJE IN MATERE, prosimo vas:

1. Nikar nas ne razvajajte! Ne dovolite nam vsega, kar nam pride na misel. Saj se zavedamo, da bi marsičesa ne smeli imeti. Kljub temu zahtevamo od vas še to in to. Največkrat vas samo preizkušamo, da vidimo, koliko trdni in odločni ste.

2. Nikar se ne bojte biti trdni in odločni z nami. Take vas imamo radi, imamo občutek, da smo zavarovani in v dobrih rokah.

3. Ne dovolite nam, da bi se navzeli slabih navad. Dokler smo še majhni, jih sami še ne spoznamo. Moramo se zanašati na vas, da nam poveste, kaj je dobro in kaj ni.

4. Nikar nas ne ponižujte in grdite, da bi nas napravili še manjše kot smo. Tako ravnanje z nami nas zapeljuje, da vam nalašč skušamo zrasti čez glavo.

5. Nikar nas ne opominjajte pred ljudmi, če je le kako mogoče. Bolj si bomo vzeli k srcu, če nas mirno in med štirimi očmi opozorite na naše napake.

6. Nikar ne zatrjujte, da je vsaka naša napaka že velik greh. Ker tega sami ne čutimo, lahko počasi sploh ne bomo več vedeli, kaj je res greh.

7. Nikar se ne razburjajte, če vam rečemo, da vas nimamo radi. Česar včasih nimamo radi, niste vi, ampak vaša moč, ki nas drži na vajetih.

8. Nikar nas ne skušajte zavarovati pred posledicami, ki jih naše nerodnosti povzročajo. Moramo se navaditi, da boleče posledice odkrito jemljemo nase,

9. Nikar naj se vam preveč ne smilimo, če nas nekaj boli. Vedite, da znamo bolečino krepko prenesti, če nas ljudje brez potrebe ne milujejo.

10. Nikar ne nergajte nad nami venomer. Če tako delate, se bomo počasi morali delati gluhe.

11. Nikar ne obetajte, česar morda ne boste mogli izpolniti. Prelomljene obljube se nam zde kakor vlečenje za nos.

12. Nikar nas ne kaznujte, če se vam zdi, da nismo vsega po pravici povedali. Dostikrat bi radi, pa res ne vemo, kako se to naredi.

13. Nikar ne postavljajte našo poštenost na prehude preizkušnje. To nas utegne zapeljati, da vam bomo začeli lagati.

14. Nikar ne bodite v ravnanju z nami nedosledni: enkrat tako, drugič drugače. To nas čisto zmeša in mineva nas zaupanje v vas.

15. Nikar nam ne pravite, da so vsi naši strahovi prazni. Žal, da nas je včasih resnično strah pred zahtevami življenja. Rajši skušajte naše bojazni prijateljsko razumeti in nas zagotoviti svoje podpore..

16. Nikar ne odklanjajte odgovore na naša vprašanja, ki se vam zde čudna in neprimerna, morda vsaj prezgodnja. Če ne bomo dobili pojasnil pri vas, bomo iskali pouka drugod. Ne bomo izbirali, morda pa zato zelo slabo izbrali.

17. Nikar se ne delajte pred nami za popolne in nezmotljive. Če bomo to verjeli, nas bo globoko pretreslo, ko se bo nekoč izkazalo, da niste ne eno ne drugo.

18. Nikar ne mislite, da je pod vašo častjo, če včasih priznate tudi svoje napake in se nam oprostite. Pošteno priznanje, da ste se zmotili v ravnanju z nami, nam ogreje srce in ljubezen do vas.

19. Nikar ne pozabite, da ne moremo uspevati brez velike mere razumevajoče ljubezni. Pa saj ni bilo treba, da smo vam to povedali. Ali pa je bilo vendarle treba, kaj pravite?

V ZAHODNI NEMČIJI pretresajo vprašanje, če je že čas, da vlada preneha z iskanjem in kaznovanjem nacističnih zločincev, ki so pod Hitlerjem na debelo morili doma in v okupiranih deželah. Mnenja so prilično enako deljena, vendar se javno mnenje nagiba k pritrdilnemu odgovoru. Ni čisto brez smisla, kar navajajo v svoje opravičenje: marsikje v drugih deželah odlikujejo množične morilce z naslovi "narodnih herojev", mi naj jih pa še in še streljamo in obešamo? Katere dežele imajo pri tem v mislih, ni treba predolgo ugibati.

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

vabi rojake na

ZIMSKI VEČER

v soboto 9. avgusta

MASONIC HALL — GUILDFORD

Godba: plesni orkester JADRAN

Vstopnina $ 1:50

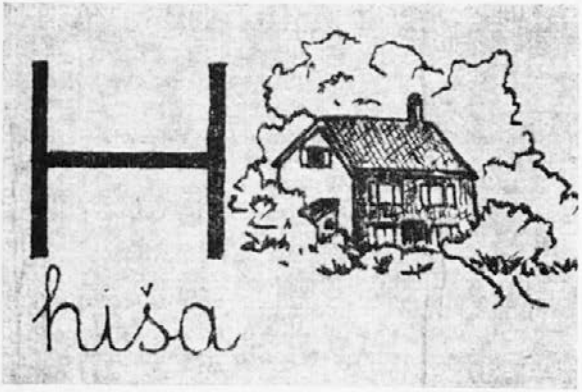

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Kratka pravljica.

Ko je bil zajček majhen, se je šel učit za mizarja. Mizarjevi so imeli vrt in na vrtu mnogo zelja. Zajček je hodil na vrt po zelje. Gospodar je to opazil in zajčka zaprl v delavnico. Priprl mu je rep. Prišel je psiček in zalajal. Zajček se je prestrašil in zbežal v gozd. Repek mu je ostal med vrati. Od tega časa živi zajec v gozdu in ima kratek rep. Ker je rep kratek, je kratka tudi pravljica. — **Roža Franco.**

Na farmi je lepo

Dragi Kotičkarji: — Tudi jaz bi rada nekaj napisala. Živimo zelo daleč od vas drugih: v Zapadni Avstraliji. Stara sem 8 let. Ime mi je Irena. Rojena sem bila v Franciji in ata pravi, da sem že malo govorila po francosko. Zdaj se nič več ne spominjam. Do velike noči smo stanovali na žagi, zdaj pa že na farmi. Tu je veliko lepše. Imam rada živali. Imamo enega psa, dve mački in veliko kokoši. Naš petelin pa lovi ljudi in jaz moram vedno bežati pred njim. Imamo tudi dosti teličkov, krav in enega bika. Mleka imamo dovolj. Ata mi je obljubil, če bom pridna, mi bi naredil čoln iz dveh praznih sodov. Imamo prav blizu reko. Drugič bom pisala o naših zajčkih. — **Irena Štrucelj,** Alexandra Bridge, W.A.

Hvaležna dobrotnikom šole

Dragi Kotičkarji: — Danes imam povedati nekaj veselega. Nismo se zaman trudili, ko smo se učili za materinski dan. Gospod učitelj nam je takrat obljubil, da kar bomo zbrali denarja, bo za nove šolske klopi v naši slovenski šoli. Tako se je obljuba tudi uresničila. Gospod učitelj je klopi preskrbel in v soboto smo že sedeli na njih. V imenu vseh otrok, ki obiskujemo Slomškovo šolo, se prav lepo zahvalim našemu učitelju, ki se vedno tako trudi za nas. Naj nam tudi oprosti, če smo včasih poredni in neposlušni. Prilagam tudi $ 1 za sklad MISLI. Lep pozdrav! — **Mirjam Bavčar,** Fairfield, NSW.

Slovenske sestre so dobre.

Dragi Kotičkarji: — Sedaj tudi jaz hodim v Slovensko Slomškovo šolo, zato pišem v naš Kotiček. V avstralsko šolo hodim v šesti razred. Letos imamo učiteljico, ki ni sestra. Zelo rada hodim v slovensko šolo. Rada bi videla, da bi jo imeli vsako soboto. Tam sem spoznala že več slovenskih deklic in tudi dečkov. Slovenske sestre so zelo dobre in potrpežljive z nami. Tudi gospodična Anica je zelo prijazna. Imeli smo materinski dan. Bila je igra, narodni plesi, petje in deklamacije. Dvorana pod cerkvico je bila čisto polna. Poleg slovenske šole se učim tudi balet. Drugič še kaj. Lepe pozdrave vsem! — **Aleksandra Šustaršič,** Hawthorn, Vic.

H N I — Hrastnik, Idrija

HRASTNIK leži ob progi železnice Ljubljana — Celje. V pomembno industrijsko mesto se je razvil, odkar tam kopljejo premog. Tudi v kemični tovarni in steklarni dela veliko ljudi. Blizu Hrastnika je bil doma slovenski pesnik Anton Aškerc. Napisal je mnogo lepih balad. Balade so kakor pravljice v obliki pesmi.

IDRIJA je mesto, ki ste o njem gotovo že slišali. Je središče notranje Primorske. Leži med lepimi planinami Krasa in Julijskih Alp. Pred mnogimi leti so tam našli živo srebro. Še zdaj niso vsega dobili iz zemlje. V Idriji imajo tudi čipkarsko šolo in daleč naokoli delajo čipke. Ali zna kdo od vas čipkati? Morda zna vaša mama? Lepo je gledati, kako se to dela. Jaz bi pa bila vesela, če bi kdo, ki to bere, kaj več napisal o Idriji. — **Anica.**

"DA BI BILI VSI ENO"

Anica Srnec

OD VNEBOHODA DO BINKOŠTNE NEDELJE je bil v Avstraliji teden molitve za edinost krščanskih cerkvá. V nekaterih farah so organizirali skupne molitvene sestanke z udeležbo katoličanov in drugih kristjanov. V Melbournu sta katoliški in anglikanski škof prisostvovala službi božji v tako imenovani Independent cerkvi.

V našem verskem časopisju so bodrili nas poedince, naj povabimo prijatelja druge vere in skupno molimo z namenom, da bi bili kmalu vsi eno. Tako sem tudi jaz povabila prijateljico anglikanske vere s seboj k maši v Kew in k materinski proslavi. Pohvalila nas je. Naslednjo nedeljo sem pa jaz šla z njo v njeno cerkev. Prvič sem videla od blizu, kako podobno je njihovo bogoslužje našemu. Prav tako kot mi tudi oni berejo in poslušajo berilo, evangelij, molijo vero in imajo obhajilo. Vemo, da marsikaj po svoje razumejo, zlasti obhajilo, vendar skušajo izpolnjevati Jezusovo naročilo: To delajte v moj spomin. Cerkev ni bila tako polna, kot so navadno naše, ali tisti, ki so bili prisotni, so jasno kazali, da hočejo Boga iskreno častiti.

Ko beremo po časopisju o grozotah, sovraštvu in krivicah, ki se godijo po širnem svetu, si človek nehote misli, da svet postaja iz dneva v dan slabši. To bo kar držalo na marsikaterem področju. Toda te dni skupnih molitev me je navdajal prijeten občutek, da doživljamo pomembne dogodke. Ne mislim na to, da se bomo morda kmalu začeli seliti na luno, več je vredno, da smo kristjani začeli gledati v drug drugem brata in sestro. Pomislila sem nazaj kakih 15 let, kako se je duhovnik zgrozil, ko sem mu povedala, da sem bila v Murski Soboti v luteranski cerkvi. Danes pa lahko z luteranci molimo, ker smo oboji spremenili gledanje na drug drugega. Danes ne iščemo v prvi vrsti tisto, kar nas loči, ampak kar nas združuje. In kot kristjani najdemo na obeh straneh takega dosti.

Misli so mi pohitele tudi za kako leto nazaj v Nemčijo. Tam sem prvič prišla v oseben stik s protestanti in se začudila, koliko dobrih ljudi je med njimi. Naj povem en sam primer. Ena mojih prijateljic je šla z menoj na počitnice v Slovenijo. Pred odhodom smo zjutraj na njenem domu molili Očenaš, potem brali premišljevanje za tisti dan in nazadnje je mati sklonila glavo in se z lastnimi besedami pogovarjala z Bogom: Hvala za vse darove in milosti, čuvaj očeta in hčerko, ki ni doma, varuj naši potnici, naj se srečno vrneta . . . Njena molitev je bila tako preprosta, ampak iz vsega srca. Zavedela sem se, kako površno dostikrat zdrdramo Očenaš in Zdravo Marijo. Bilo me sram vpričo mojih luteranskih prijateljev.

V Nemčiji imajo šolski otroci eno jutro v tednu pred poukom službo božjo. Luteranci gredo v svojo cerkev, katoličani v svojo. Prav tisto leto, ko sem bila jaz tam, so oboji uvedli skupno božjo službo. Imeli smo jo enkrat v gimnazijski dvorani, drugič v luteranski cerkvi, tretjič v katoliški. Sestavili so v ta namen posebne molitve, od katerih je vodil eno luteranski katehet ali dijak, drugo pa katoliški. Pri teh bogočastnih opravilih se mi je zdelo, da se dogaja nekaj zelo velikega in lepega v zgodovini krščanstva. Kaj takega v avstralskih državnih šolah še ni. Zanje velja načelo, da morajo vere ostati zaprte v cerkvah. V šoli ne smeš ziniti ničesar ne o eni ne o drugi.

Vsi, ki misel na edinost kristjanov vzamemo resno, se živo zavedamo, da je pot do končne edinosti dolga, dolga. Vendar je že to veliko, da smo pot sploh nastopili. Odkrilo se nam je, da gledamo v nekatoliškem kristjanu brata, ki ga v marsičem lahko imamo za zgled in ga posnemamo. Svobodno z njim skupaj častimo istega Očeta. Le kako naj širimo med nekristjani Kristusov evangelij, katoličani in prostestantje, če se sami med seboj ne držimo Njegove zapovedi: Kot jaz vas ljubim, se ljubite in zvesti bratje bodite . . .

Sveta brata Ciril in Metod

NA LUNI SO "ŽRELA" IN KAMEN

Janko Hafner

NAJZNAČILNEJŠA ZA LUNO so takoimenovana žrela, s katerimi je Luna posejana na obeh plateh. Ime žrela so povzeli po ognjeniških žrelih, čeprav so na Luni v splošenem veliko večja. Danes je že ugotovljeno, da ogromna večina teh žrel ni vulkanskega izvora, ampak da so te okrogle luknje sledovi zadetkov meteoritov. Do nedavnega je bila med znanstveniki glede nastanka žrel silna neenotnost. Mnogi so nastanku žrel po meteoritih ugovarjali, češ, saj je na Zemlji tako malo ugotovljenih meteorskih žrel in še ta so razmeroma majhna.

Tako je bilo znano največje meteorsko žrelo v Arizoni v ZDA s premerom 1300 m in 170 m globoko. Šele 1. 1950 so odkrili v Kanadi po fotografiji iz letala čisto okroglo jezero s premerom 3600 m. Ugotovili so, da je z vodo zalito meteoritsko žrelo. Še kasneje so dokazali, da je okrogla ravnina s premerom 25 km na Bavarskem, kjer stoji mestece Nördlingen, zabrisan ostanek žrela. Ugotovili so celo, da je treščil ogromen meteorit tja pred 1,300.000 leti.

Drugi so se upirali meteoritskemu nastanku žrel zaradi naslednjega premisleka. Dobro, so dejali, če priznamo, da sta bili i Zemlja i Luna skozi tisoče milijonov let pod točo kamnitih in železnih meteoritev vseh velikosti, kako naj si razložimo, da so tako številna žrela na Luni vsa okrogla? Saj so padali — in to ugotavljamo dandanes — meteoriti na Luno in Zemljo z vseh smeri; večina je padala pošev, le malokateri res navpik. Zakaj torej žrela niso po večini elipsasta, kot bi pri poševnem padcu morala biti. Šele v zadnjem času je bilo ugotovljeno in dokazano, da napravijo v kakršni koli smeri padli meteoriti vedno le — okroglo žrelo. Prilete namreč v večini s tako hitrostjo (največja hitrost je 70 km na sekundo!-, da se v trenutku, ko se vderejo v tla, tako silno segrejejo, da eksplodirajo kot ogromna bomba. Žrelo take eksplozije pa je vedno okroglo, ne glede na smer, v kateri je meteorit priletel.

Čisto jasno je, zakaj je na Zemlji tako malo meteoritskih žrel. Delovanje vode in vetra, ki oblikujeta zemeljsko površino od pamtiveka, sta starejša žrela že zdavnaj zabrisala. Verjetno na Zemlji ni nobenega sledu žrel, ki so nastala pred 20 milijoni let. Luna in Zemlja pa sta stari vsaj 3.000 milijonov let! (Za Sonce in Zemljo velja danes kot najbolj verjetna starost 4500 milijonov let.) To je 150 krat daljša doba in vse, kar je Luna doživela v tem neznanskem času, je na njej jasno zarisano in zapisano. Žrelo, ki je nastalo pred 3.000 milijoni let, je še vidno, saj ni bilo nikdar dežja, vode in ne vetra, da bi brusili rob žrelu.

Kljub temu lahko razlikujemo žrela na Luni po starosti. Najstarejša so najbolj uglajena, čim mlajše je žrelo, tem bolj izrazito je. Nekako obrusila jih je v dolgih miljardah let — sončna svetloba — pravilneje: nennehna toča pradelcev protonov, ki jo bruha sonce v daljave vsemirja na vse strani.

Lahko rečemo: vsa dolga zgodovina Lune je pred našimi očmi kakor na dlani. Kozavi lunin obraz najlepše dokazuje, kako je bila kamenjana iz vsemirja. Največja žrela imajo 200 km v premeru, nato se vrste manjša. Moderne karte Lune, napravljene še pred satelitskimi fotografijami lunine površine, imajo samo na vidni strani Lune zaznamovanih 33.000 žrel!

Velika in izrazita žrela so krščena z imeni zvezdoslovcev in naravoslovcev od starega veka do danes. Z žreli, kot ogromnimi nagrobnimi spomeniki, so ovekovečeni velikani duha kakor: Aristarh (je 300 let pred Kristusom napisal knjižico, kako se da izračunati razdalja do Lune in Sonca, vedoč da je sonce središče planetnega sistema!), Arhimed, Pitagora, Herodot, in naprej. V tej družbi so Kopernik in Kepler, Kant in cela vrsta iz zadnjih stoletij. Tudi Leverrier, o katerem poje O. Župančič: "in noč mu je dala nov svet" — je med njimi. L. 1844 je tedaj 35 letni francoski matematik Leverrier iz motenj v gibanju že znanega planeta Urana izračunal mesto novega še neznanega planeta na nebu. In zvezdoslovec Galle v Berlinu je na določenem mestu po Leverrierjevih napovedih tudi odkril novi planet, ki je dobil ime Neptun. **Neko žrelo nosi ime tudi po Slovencu baronu Juriju Vegi, slavnem matematiku.**

Če sta bili Luna in Zemlja tako strašno bombardirani iz vsemirja, potem smo vendar v nevarnosti. Nič strahu! Le na tisoč let lahko računajo z enim večjim meteoritam, vendar je za Zemljo tak mnogo manj nevaren. Večina velikih meteoritev eksplodira v visokem zemeljskem ozračju zaradi nastale vročine in le drobir prileti še na Zemljo.

Še polno drugih ugank nam zastavlja Luna. Ni še ugotovljeno, kako naj si razlagamo svetle pramene, ki izhajajo v ravnih črtah iz nekaterih žrel

po več sto kilometrov daleč. Videti jih je le ob polni Luni. Ne vemo, ali še dalujejo ognjeniki na njej, če so tam tudi potresi. Posebnost so dolgi prepadi, ki teko včasih do 100 km, celo do 500 km daleč. Ti prepadi gredo skozi gorovja, režejo žrela, kakor da bi Luna na gotovih mestih malce počila. V desetih letih bomo že imeli odgovore na te neznanke.

Kaj in kako je na Luni?

Kamen, sam kamen in pesek. Do nedavnega so mislili, da pokriva Luno debela plast najdrobnejšega prahu. Temu ni tako: Surveyerji, ki so mehko tam sedli na tla, so z lopaticami kopali po zgornji plasti. Fotografije so pokazale, da tam, kjer kamenje prekriva pesek, ni prahu. Peščena površina je podobna vlažnemu pesku na morski obali, čeprav pesek na Luni ni prav nič vlažen.

Kakšne vrste kamen utegne biti na Luni? To je že bolj težko odgovoriti, čeprav domnevajo, da razne vrste lave, granita in bazalta, kamenine, ki je na Zemlji na mnogih krajih prodrle iz večjih globin navzgor. To seveda sklepajo iz povprečne teže Lune in iz drugih meritev. Na kako izreden način so znali stehtati učenjaki Luno, bi zahtevalo predolgo razlago. A ugotovili so, da da šele 81 Lun težo Zemlje. Povprečna teža snovi, ki sestavljajo vso Luno, znaša 3½ kg na liter. Povprečna teža snovi, ki sestavljajo Zemljo, je znatno večja, saj dosega 5½ kg na liter. Vzrok za to je ogromno zemljino jedro iz mnogo težjega — železa. Luna torej ne more imeti jedra iz železa in jo mora sestavljati kamenje, tehtajoče okrog 3 kg na liter.

Ozračje na Zemlji že v zgornjih plasteh prestreže znaten del sončnega sevanja. Tako vso že omenjeno točo pradelcev, večino ultravioletnega sevanja in še celo vrsto sončnih žarkov. Ta zračni ščit Zemlje propušča v glavnem le vidno svetlobo in toplotne žarke. Toplotno sevanje segreva tla, ob teh se segreva zrak in se začne dvigati v višino. Ta pojav je gonilna sila vsega vremena, ki izenačuje toplotne razlike. Zato na Zemlji ne moremo občutiti v celoti žara, s katerim nam kuri sonce povprečno po 12 ur na dan. Čez noč se ozračje zopet ohladi in tako dan za dnevom uživamo ugodje prijetnega podnebja, čeprav poznamo izrazite razlike letnih časov. (Svob. Slov.)

Od zadnjih "MISLI" do danes se ni zgodilo kaj posebnega — razen:

1. Ko so imeli Avstralci svoj "kresni" večer, ali bolje, ko so delali "smrad in dim" ter spuščali rakete, so imeli otroci slovenske šole svoj kres na slovenski zemlji. Bilo je zelo prijetno in lepo; ogenj je bilo videti daleč naokoli. Dobre volje, smeha in veselja ni manjkalo. Navzoči so izrazili željo, da bi društvo priredilo večkrat kaj podobnega: družabni večer brez posebnih priprav ali podobno.

2. Ko boste čitali te vrstice, bosta za nami dve prireditvi: kresni večer in letni bal. Poročilo bo v prihodnji številki.

3. Slovenska šola se dobra razvija. Z izkupičkom materinskega dne smo nabavili 20 šolskih mizic in sedem miz. Skupna cena $96. Vse nam je iz Sydneya pripeljal g. Valenčič, zložil v hišo in uredil, ostalo pa g. Peršič. Prav lepa hvala obema. Zdaj moramo kupiti še stole, ko se bo kje nudila ugodna prilika za nakup.

4. S septembrom bomo imeli šolski pouk na slovenski zemlji dvakrat tedensko in sicer ob sobotah in nedeljah. Učila bo gospodična Zlatka RATKO, ki je bila pred 7 leti sama učenka slovenske šole v Cabramatti. Prihaja v šolo vsako soboto in "se uči učiti".

5. Prosimo vse, ki še niso poravnali članarine za lansko finančno leto, da to čimprej store. Višina članarine za prihodnje leto (od 1. julija dalje) bo določena na letnem občnem zboru. Opazarjamo člane, da bodo le tisti, ki niso v zaostanku s članarino, mogli brez težav postati redni člani reorganiziranega društva, ki bo registrirano kot drugi avstralski in emigracijski klubi.

6. Ko bo vreme toplejše, bomo imeli na slovenski zemlji prireditev, katere dobiček bo za slovensko cerkev. Stroške bo kril g. Kavčič in s tem omogočil, da bo šel ves dobiček v zgoraj omenjeni namen. Upamo, da bo takrat na zemljišču mrgolelo ljudi.

Jože Čuješ, preds.

PISALI SO — ČITAJMO!

List AMERIŠKA DOMOVINA v Clevelandu je imel v aprilu letos naslednji uvodnik pod naslovom: MOGOČNA AMERIKA?

Pred leti smo se Amerikanci spustili v vojno v Koreji. Dvakrat smo tam dosegli reko Jalu, dvakrat smo se od tam umaknili in končno sklenili kompromisno premirje, ki ga pa še danes moramo varovati z našimi divizijami in s slovesom naše vojaške moči. Že takrat bi nam moralo postati jasno, da se Amerika vkljub svoji tehniki ne more spuščati v kontinentalno vojskovanje, kjer naš nasprotnik na suhem lahko uživa vse dobrote globokega zaledja, mi pa moramo obviseti z vso našo moderno tehniko ob robu prometnih žil. To je nagnilo Eisenhowerja, da se je čim prej umaknil iz Libanona. To je glavni vzrok, da nam ne pride niti na misel, da se bi naši polki mešali v izraelsko-arabsko vojskovanje.

Potem je prišla nesrečna državljanska vojna v Vietnamu. Sami nismo vedeli, kako hitro smo se globoko zamešali vanjo. Pri tem nismo hoteli prav nič upoštevati tistih stališč, ki so trdila, da se Amerika sploh še ne za vojskovati na partizanski način. Dočim so se vietnamski komunisti vežbali v partizanskem vojskovanju cela desetletja in šli v gverilsko vojskovanje šele po dobro pripravljeni politični akciji med vietnamskimi domačini, se je Amerika obešala na Diema, potem pa na generale, ki vsi skupaj niso imeli in še danes nimajo posebne zaslombe med revnimi domačimi sloji, ki tvorijo večino prebivalstva v Vietnamu. Tolažba, da smo vojaško nepremagljivi, da pa so naši vietnamski zavezniki politično nesposobni za odpor proti komunizmu, nam malo pomaga. Kvečjemu lahko služi za prikrivanje dejstva, da smo vojskovanje v Južnem Vietnamu začeli na napačnem koncu, česar pa ne moremo več popraviti z vso našo vojaško močjo.

Pa je med tem prišla mala in neznatna Severna Koreja in nas poučila, kako malo pomeni ameriška vojaška moč. V znani Pueblo aferi je prvo rundo dobila severnokorejska komunistična vlada in je potem v njenih rokah ostala tudi pobuda, dokler se zadeva ni končala s kompromisom in s preiskavo, kako je do incidenta moglo priti. Preiskava je tudi pokazala, da je naša vojaška moč res velika, zato pa na nekaterih mestih zelo pomanjkljivo organizirana. To bi morali vedeti že prej, ako bi kaj prida mislili. V naši narodni obrambi je zaposlenih, tako trdijo, do tri milijone ljudi. Velik odstotek jih sedi v raznih administracijah, vojaških in polvojaških. Kdo bi upal trditi, da se tam po sili razmer ni nabralo dosti birokracije? Vsaka obsežna administracija — in taka je čisto gotovo naša narodna obramba — mora vsaj deloma temeljiti na avtomatizmu. Kjer vlada avtomatizem, tam je tudi birokracija doma, tako govori vsakdanja skušnja. Čim več je birokracije, tem manj je vredna grobo sešteta in našteta vojaška sila. Kaj nam pomaga na tisoče letal in na stotine vojnih ladij, ko ladje Pueblo v trenutku nevarnosti ni branilo ne eno letalo in varovala ne ena vojna ladja!

Primer Pueblo odkriva nemoč naše vojne mornarice. Je dosti velika za obrambo v predvidenih slučajih, ne zadostuje za nepredvidene slučaje in tudi zadostovati ne more, ker tako velike kratko malo z našimi sredstvi ne premoremo.

Severna Koreja je sedaj tudi pokazala, da se nas lahko loti na mednarodnem nebu in da ji ne moremo blizu. Zgodba z našim izvidniškim letalom je več kot poučna. Ni prav nobenega dokaza, da bi bilo letalo sestreljeno na "korejskem nebu", pa vendar nimamo sredstva, da bi severnokorejsko vlado prisilili, da prizna prekršek in da plača odškodnino svojcem pokojnega osobja letala kot tudi naši administraciji za vrednost letala samega. Nad vse zanimiva je zaenkrat še ne kontrolirana vest, da Severna Koreja ni dobila pobude za ta zločin ne od Peipinga ne od Moskve. To bi pomenilo, da se je korejska tovarišija prevzela in misli, da lahko počne z Ameriko, kar hoče, saj se ji ne more nič zgoditi.

Tako nam kažejo našteti slučaji, da Amerika ni vsemogočna niti proti malim, zaostalim in revnim državam na suhem, na morju in v zraku. Bomo kmalu tako daleč, da bo lahko vsaka država tvegala spor z nami in nam z njim škodovala, naša diplomacija bo pa iskala politična zadoščenja.

Morda si bo kdo hotel domišljevati, da lahko popravimo to stanje z novo politiko odpiranja in kreditiranja tujini. Slučaji, ki se vrstijo kot na tekočem traku v Latinski Ameriki, zgovorno govorijo, da so že naše dosedanje investicije v tujini postale za našo zunanjo politiko pravi Damoklejev meč, ki resno omejuje svobodo naše zunanje politike. Ali ni tipično, da je pred kratkim peruvanski diktator poklical na pomoč ves svet v svojem sporu z nami glede nacionalizacije ameriškega podjetja? To je pojav, ki ga pred desetletji še nismo poznali.

Vse to govori, da nam je treba pojem o ameriški vsemogočnosti revidirati in ga močno skresati, da ga prilagodimo stvarnosti, ki nam ni prijetna.

NARODNA PRIPOVEDKA O JAKOBU KOVAČU

Poslal Ivan Štrucelj

Slikal Evgen Brajdot

VII.

JURE IN MARKO STA PRED JAKOBOM zvesto molčala, kaj se je jima je bilo zgodilo, sama med seboj sta se pa o tem pomenila, ko sta bila drugo jutro v gozdu na lovu. Trepetala sta v strahu, kako bo Jakob končal in kaj jima potlej kaže. Vrag je pri vsem peklu prisegel, da bo danes ubil, kogar pač najde. Saj ni vedel, da ni vedno eden in isti.

Od samega premišljevanja in ugibanja sta že vsa trudna. Želodca ne čutita, za sonce se ne menita, naj bo nizko ali visoko. Usoda Jakobova ju skrbi in boli. Sedeta na mah in slučajno pogledata navzdol proti gradu.

Ali je to mogoče? Prikaže se na stolpu zastava in koketno zavihra v vetru. Vsa utrujenost jima plane iz kosti, v hipu sta bila v gradu. Vsa zasopla poslušata Jakobovo zgodbo.

Vrag je prišel, kot napovedano. Zagledal je Jakoba in se znosil nad njim z vsemi kletvami, kar jih je kdaj iznašel pekel. Ali sem ti povedal ali ti nisem, da te danes ubijem? In vendar si se drznil spet biti tu . . . Vrgel se je proti Jakobu, da ga stisne za vrat — prepozen je bil! Med njegovim razjarjenim govorjenjem je Jakob gladko posnel, kaj se je moralo zgoditi z Juretom in Markom. Kot blisk je segel po svoji železni palici, zamahnil z njo po vragu s tako silo, da ga je s prvim udarcem treščil ob tla. Divje bije po njem, pa vrag je žilav kot dren. Boli ga, to je, milo prosi Jakoba, naj vendar preneha.

Res je Jakob prenehal, ne iz uusmiljenja do hudobca, zato je nehal, da je imel čas za pripravo kosila. Vrag ni mogel na noge, moral je čakati. Jakob mu je zagrozil: Le čakaj, ko se ona dva vrneta, ti jih bomo še vsi trije skupaj našteli. To je bilo res. Najprej so v miru pojužinali, kar je bil Jakob pripravil, potem so mlatili po vragu, da je bilo joj. Jokal je in tarnal, grabil se za premlačene ude in milo zaprosil:

"Nehajte, nehajte! Povem vam nekaj, kar bo zelo dobro za vas. Samo pustite me, da živim."

Jakob je odredil premirje in je rekel hudobcu:

"Govori torej, toda gorje ti, če nas varati hočeš!"

IDRIJA je danes v KOTIČKU

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

66 Gordon St., Paddington, N.S.W. 2021

Tel. za p. Valerijana: 31-3655

Službe božje

Nedelja 20. julija (tretja v mesecu):
Leichhardt (sv. Jožef) **ob 10:30**
CANBERRA (Braddon) **ob 6. pop.**

Nedelja 27. julija (četrta):
Sydney (St. Patrick) **ob 10:30**
Villawood (Gurney Rd.) **ob 10:15**

Nedelja 3. avgusta (prva):
Blacktown (stara cerkev) **ob 10:30**
Croydon Park (sv. Janez) **ob 10:30**

Nedelja 10. avgusta (druga):
Sydney (St. Patrick) **ob 10:30**
WOLLONGONG (St. Francis H.) **ob 4.45 pop.**

Petek 15. avgusta: VNEBOVZETJE MARIJINO
Sydney, (St. Patrick) **ob 8. zvečer**

K MOLITVI ZA DOMOVINO

Krožek Slomšek-Baraga vabi k molitvi za domovino **v nedeljo 27. julija** po maši pri sv. Patricku, Sydney. To bo še v mesecu, ko imata svoj god sveta brata Ciril in Metod. Dan 7. julija bo res takrat že daleč za nami, vendar bo naša molitev klicala k apostoloma Slovanov za posredovanje pri Bogu v prid naše rojstne domovine in njenih tisočerih potreb. Toda glavna njena potreba je zvrhana mera blagoslova božjega. Pridite, molimo!

ZAPOVEDAN PRAZNIK

Praznik **Marijinega Vnebovzetja,** vsako leto na dan 15. avgusta, je znan marsikje v Sloveniji tudi pod imenom: **Veliki šmaren.** V tem nazivu se skrivata besedi: latinska 'sanct' (svet), ki se je v slovenskih ustih podomačila v "šent": Šentvid, Šentjanž, Šentjernej itd. Druga beseda v nazivu je seveda Marija, mati božjega Sina Jezusa. Naziv "Veliki šmaren" je torej toliko kot: Veliki praznik sv. Marije. "Veliki" loči ta dan od "malega šmarna" — 8. septembra. Poznamo seveda tudi šmarne maše, šmarno goro itd.

Še drug naziv za Veliki šmaren je znan marsikje in ga najdemo tudi v koledarjih: Velika gospojnica. Marijo pogosto imenujemo tudi kar Gospo: Naša ljuba Gospa presvetega Srca, in podobno. Torej: velik praznik naše Gospe — Velika gospojnica.

Ta dan je že od davnih časov **zapovedan praznik,** katoličanom nalaga dolžnonst udeležbe pri sv. maši. Kdor ne more k slovenski v Sydney, naj se potrudi za udeležbo v cerkvi, ki mu je najbolj na roko.

TELOVSKA PROCESIJA

Vsaj nekaj besed poročila gotovo zasluži, čeprav je že daleč za nami, za prejšnjo številko je bila pa prepozna. Imeli smo začuda lep dan: vreme kot nalašč, vernikov kar dovolj, vse je bilo zadovoljivo. Procesija je bila zares "naša" — vse kakor doma. Vsi udeleženci so rekli: vredno je bilo iti tako daleč — v Cambletown in še malo dalje na zemljišče oo. frančiškanov.

Iskrena hvala vsem, ki ste k naši svečanosti pripomogli. V prvi vrsti pač pevskemu sboru, ki se je tedne in tedne vežbal, da je z ubranim petjem tako lepo počastil Gospoda ob vseh 4 oltarjih in še prej in potlej. Enako vsem drugim, ki ste kakorkoli sodelovali. Brez vas bi ne mogli imeti "svoje" procesije. — **P. Valerijan.**

ROMANJE V AVGUSTU

Vse kaže, da bomo letos spet lahko imeli romanje v avgustu v spomin Marijinega Vnebovzetja. Zabeležite si četrto nedeljo, 24. avgusta.

Kam bomo romali in še kaj, bo povedala naša naslednja številka.

PAPEŽ NA ŠVICARSKEM — DROBNA NOVICA?

MINILI SO ČASI ko je bila prava senzacija, če je papež sédel v letalo in se odpljel iz Rima ali celo iz Italije. Vsaka nova reč je pač le nekaj časa nova. Papeževi poleti v svet so postali že "navada" in kar je že v navadi, ne vzbuja pozornosti. Zato ni bilo veliko papirnatega hrupa po svetovnem časopisju, ko je v preteklem mesecu papež obiskal Genevo in v njej nagovoril zborovalce organizacije ILO, nato pa skupaj s predstavniki WCC molil za edinost med vsemi kristjani.

Pomen papeževega obiska v Genevi ni nič zmanjšan zaradi odsotnosti svetovnega hrupa ob tej priliki. Z vso pravico ga postavimo v isto vrsto s papeževim obiskom New Yorka in palače Združenih narodov. Obe združenji, ILO in WCC, že po svojih imenih predstavljata domala ves svet; ali ga vsaj želita predstavljatti.

ILO (International Labor Organization) je predstavnica svetovnih delavskih organizacij. Ustanovila se je pred 50 leti v okrilju tedanje Lige Narodov, ki je imela — kot zdaj Združeni narodi — vrsto odsekov. Od vsega tega je edino ILO preživelo svetovno vojno in letos praznovalo svoj zlati jubilej. Zdi se, da se ILO smatra bolj za študijski center o pogojih in razmerah delavskega sloja, nima moči, da bi pogoje in razmere vodilo na bolj pravo pot. Vendar so mu papeži v vseh teh letih dajali priznanje, da skuša upoštevati in po možnosti izvajati navodila velikih papeških "delavskih enciklik" od Ueona XIII. do Janeza XXIII. in še Pavla VI. Zato je ILO ob svojem zlatem jubileju želelo imeti papeža na svojem praznovanju.

V svojem govoru je Pavel VI. poudaril: Nevarnost obstaja, da delo nadvlada človeka in ga zasužnji, ko bi bilo potrebno, da je človek gospodar in delo služi človeku, vsem in vsakemu posebej. Seveda tega nereda ni krivo delo, ampak tisti ljudje, ki delo izrabljajo za izžemanje sočloveka. Svoje misli je papež strnil v globoko pomenljivo krilatico: **ILO naj zavaruje človeka zoper njega samega!** — Vredno se je v to krilatico zamisliti!

WCC (World Council of Churches) združuje v sebi domala vse krščanske cerkve svetá, razen katoliške. Pred malo leti se jim je pridružila tudi pravoslavna Cerkev. Tudi WCC ima svoj glavni stan v Genevi. V dosti dobrem smislu povezuje razne nekatoliške krščanske cerkve, vrši neke vrste "ekumenizem", je pa vse preveč ohlapna v verskih in moralnih naukih evangelija. Zato se katoliška Cerkev obotavlja in razmišlja o morebitnem bodočem včlanjenju. Odobrava pa vse poskuse WCC za zbližanje, ki naj kdaj pozneje privede do edinosti. Zato je papež tudi tej organizaciji dal osebno in uradno priznanje s svojo udeležbo pri skupni molitvi v njihovih prostorih.

Res se je vse zgodilo bolj na tihem, pomen je bolj notranji, toda prizadeti so dobro razumeli, da papež hoče katoliško Cerkev prav v duhu zadnjega koncila držati kar mogoče vidno zainteresirano v poteku svetovnega dogajanja.

NAPREDEK V MERRYLANDSU — VESELOVEM

P. Valerijan

V dobrem mesecu od zadnjega poročila sem dobil v denarnih darovih zopet **okoli $ 400.** Imena in vsote bo naštel prihodnji RAFAEL. Vsem najlepša hvala! Bog vsem obilno povrni!

Zdaj obnavljamo bodočo sestrsko hišo. Je veliko dela in ga še bo. Prostovoljci, izučeni obrtniki in drugi delavci so žrtvovali že vrsto sobot in in tudi večerov med tednom za to delo. Pridite še drugi in se prepričajte, kako veselo je ob sobotah v Veselovem. Pesem žag, kladivov in drugega orodja naraste včasih v pravi koncert. Pa so še "prosta mesta" za druge. Dobrodošli dobrovoljci vsake baže!

Naj že zdaj opozorim: ko bo hiša v pravem stanju, jo bo treba primerno opremiti. Ne mislimo zgolj na novo pohištvo. Kolikor se bo dalo, bomo namestili rabljeno, da je le še dobro uporabno. **Imate doma kaj takega odveč?** Saj veste, kaj vse spada v hišo, ki bo nudila stanovanje sestramnunam. Vsako ponudno bom hvaležno sprejel.

Seveda se lepo priporočam tudi še za nadaljnje denarne darove. Sami dobro veste, da jih ne bo nikoli preveč. Spet sem opravil mesečno sv. mašo za dobrotnike, sestre v Melbournu pa uro molitve.

MOJE POJASNILO

Stanko Aster-Stater, Blacktown

KO SE ZAHVALJUJEM P. UREDNIKU za laskavo priznanje moji osebi v majski številki MISLI, moram obenem povedati, da je v zadnjih stavkih nerodno zavozil. Ljudje so brali in stvar razumeli tako, da sem jaz svoj priimek zamenjal nalašč zato, da bi prišel na kandidatno listo DLP in tako ugodil "neslovenskim očem in ušesom". Naj torej tu razložim, kako je s zadevo in kako je prišlo do spremembe našega družinskega imena.

Resnica je ta, da te spremembe nisem napravil jaz. To spremembo je sklenil moj dobri pokojni ata, ko sem bil jaz komaj kakih deset let star. Priimek Filipčič mu nikakor ni bil všeč. Imel je osebne in narodnostne razloge za to, pa v to se na tem mestu ne bom spuščal. Dejstvo je, da si je zase in svojo rružino izbral ime Aster in si ga hotel že takrat osvojiti. Toda ker smo živeli pač pod Italijo, so mu Italijani hitro prenaredili Aster v Asteri — tega pa oče spet ni hotel. Umaknil je svojo zahtevo po spremembi in ostali smo Filipčiči.

Med zadnjo vojno mi je večkrat omenjal: "Zdaj bo kmalu Italija propadla pri nas, imeli bomo svobodno Slovenijo, tedaj bomo lahko tudi ime spremenili". Toda spet je prišlo drugače. Pričakovane svobodne Slovenije ni bilo, pač pa so mene po treh letih borbe rdeči aretirali in gnali v smrt. Le prav po čudežu sem se rešil in se umaknil v Trst. Ves žalosten in potrt me je tam obiskal oče, prav ko smo organizirali in postavljali na noge našo drago Slovensko demokratsko zvezo. Takrat nisva vedela, da se zadnjič vidiva. Njegovo slovo od mene, edinega sina, je bilo táko:

"Stanko, kjer koli boš in kar koli boš delal, nikoli ne pozabi na Boga in ne zataji svojega slovenstva. Pa tudi to te prosim, čimprej menjaj ime Filipčič in postani Aster. To je moja iskrena želja. Bodi vedno priden in dober, naj ti nikoli ne manjka kruha. Zapomni si vse, kar sem te učil. Bog te živi! V kratkem upam spet priti sem dol, da se še kaj pomeniva."

Tako je rekel in moj odgovor je bil:

"Zbogom, ata, pozdravite vse po vrsti po Tatrah, mami dajte moj poljub".

Nikoli več ga nisem videl. Blaga duša in prava slovenska grča počiva zdaj z mamo v tatrski blagoslovljeni zemlji, na kateri se je rodil in veliko trpel. Garal je od vida do vida, rahljal grudo, negoval sadno drevje, cepil in obrezoval. Tisoč in tisočkrat je oškropil tisto zemljo s svojim znojem, na njej je vriskal in pel, upal, molil in ljubil. Tam tudi čaka poslednjega klica k vesoljnemu vstajenju.

Ko sva se z očetom ločila nevede za vedno, so me kmalu potem spet ugrabili, že tretjič. Ena roka je bila že takorekoč v zanki, le z največjim naporom se mi je posrečilo, da sem se izvil iz njihovih zločinskih krempljev. Zatekel sem se k zavezniški komisiji, pa so mi rekli, da mi ne morejo več zagotoviti zadostne varnosti. Bali so se, da bi se z menoj utegnilo zgoditi tako, kot se je zgodilo s Slavkom (Andrejem Ursičem) iz Robiča pri Kobaridu: kar čez noč je izginil brez sledu. Tako so delali z nami rdeči, tako imenovani "osvoboditelji". Zavezniška komisija mi je nasvetovala, naj se čimprej odpravim v emigracijo.

Dobil sem povabilo od kr. Kreka za odhod v Ameriko. Šli smo na ameriško komisijo in bili sprejeti. Pa spet smola in usodna odločitev! Ločili so nas Slovence od Slovencev. Rojaki od Postojne navzgor so šli na ladje za Ameriko, nas Primorce so odbili, češ da smo laški državljani. Na vso moč smo jim dopovedovali, da smo tudi mi Slovenci in govorimo isti jezik kot oni, da nismo mi krivi, če so nas Italijani po prvi svetovni vojni okupirali. Nič ni pomagalo, samo to so obljubili, da bodo zadevo sporočili v Washington. Če je prišel kak pameten odgovor in kdaj, mi ni znano.

Mi smo bili do grla siti taljanskega kampa, šli smo na avstralsko komisijo in biil sprejeti. Čez teden dni smo že odpluli, namesto v Ameriko — v Avstralijo. Tu smo takoj dobili delo in začelo se je mirnejše življenje. Res je prišlo tudi novo trpljenje in moja štiriletna bolezen, vendar smo, hvala Bogu, vse srečno prenesli.

Otroci so rasli in skoraj jih je bilo treba vpisati v šolo. Tam pa, med odmorom, je neki bistri glavici prišlo na misel, da je vprašala moje: "What's your name? Fish and chips, isn't it?" Na to pa

smeh in norčevanje vsak dan, da so otroci večkrat prijokali domov in se branili iti v šolo. Niti nuna v katoliški šoli ni mogla več krotiti otrok, da bi naše pustili v miru. Tako so postali iz Filipčičev "fishi in chipsi." Ko se je tega dovolj nabralo, sem sklenil izpolniti atovo naročilo in željo. Ko smo sprejeli tu državljanstvo, sem dal ime premeniti. Imenu Aster sem dodal še Stater, da bodo otroci za vselej vedeli: s Tater smo doma.

To je torej zgodba mojega sedanjega imena: Aster-Stater. Upam, da sem zadosti pojasnil. Prav za prav nisem ničesar menjal, izpolnil sem le atovo željo. Mislim, da ni greh in ata ne bi ugovarjal dodatku Stater. Saj so Tatre samo ene, moje in njegove, "draga vas domača" blizu Trsta.

NEW SOUTH WALES

Marrickville: — Za to pot pa samo tri izreke, ki sem jih našel v tisku in so jih izrekli bolj modri ljudje kot sem jaz in še kdo z menoj. Kardinal Faulhaber je dejal: "Dva oltarja stojita drug poleg drugega. Na prvem je Kajnov greh užgal ogenj, ki gori navzdol. Na drugem je sveti krst užgal Abelov ogenj, ki plamti navzgor". — In še to je rekel isti kardinal: "Lepše kot vse sveče svetijo oči otrok, ki so pri krščanskem nauku pozorni. Lepše kot vsi venci po cerkvenih zidovih krasijo cerkev otroci, ki s sklenjenimi rokami lepo molijo." — Tretje je pa to: Nad vhodom v neki indijski tempelj stoje besede: "Življenje na svetu je most. Pogumno pojdi čez, hiše si pa na njem ne postavljaj!" — Lepo pozdravlja **Peter Bizjan.**

Concord. — V škofijskem listu THE CATHOLIC WEEKLY sem bral članek ali razpravo: Zakaj se duhovniki ne ženijo. Zdaj že dosti lahko berem angleško, samo tu pa tam moram za kakšno besedo še pogledati v slovar. Tako sem prav vse razumel in moram reči, da prav za prav nisem nič novega zvedel. Najprej sem se čudil, zakaj je taka razprava potrebna v listu, ki ga avstralski katoličani menda vsi kupijo vsako nedeljo pri cerkvi in ga doma berejo. Komu je bila razprava potrebna? Slišimo in beremo, seveda, da se po svetu in menda tudi pri nas v Avstraliji nekateri duhovniki želijo ženiti, pa če je tem treba od kraja razlagati, zakaj je bolje, če se ne, bi se to lahko pisalo v kakšnem listu za duhovnike. Potem sem začel misliti, da so se najbrž tudi katoliški svetni ljudje, laiki se jim reče, nelezli tistega posvetnega duha, nekatoliškega, ki kriči v svet, da bi morali tudi duhovniki biti oženjeni, ali pa naj se ne vtikajo v zakonske zadeve svojih vernikov, ko nimajo nobene izkušnje v teh rečeh. Pa naj že bo temu tako ali tako, meni je po končanem branju prišlo na misel, da bi še nekaj dodal tisti razpravi. Toliko vpijejo, kako je svet že prenapolnjen z ljudmi in koliko bo še, ali bi ne bilo bolj pametno, če bi bili veseli, da se duhovniki ne ženijo in če gredo številni moški v samostan, dekleta pa k nunam, in da se taki ne ženijo? Še priganjati bi jih morali, ne pa za norca jih imeti, če gredo. Ali pa si nekateri ljudje predstavljajo zakonski stan za vse kaj drugega kot za to, da bi se rodili novi ljudje, in zato zamerijo duhovnikom, da se ne ženijo? O tem ni ona razprava nič rekla, jaz pa le mislim, da bi se tudi to lahko dostavilo. Seveda bi kdo drug to bolje razložil, kot more razložiti vaš sam pri sebi misleči — **Pepe Metulj.**

Point Piper. — Pa sta se le oglasila kar dva možakarja z odgovorom Slovenski, še dekletu. Prvi je skušal odvaliti od sebe in drugih moških vseh tistih 50 napak, ki jim jih je "dekle" nekako pripisala. Pa še tisto 51., ki jo je urednik pripisal moškim in ženskam — vzel je pero in pisal. Je pa siromak zagrešil 52. napako — ni povedal, kdo je. Taka pisma gredo seveda v koš. — Drugi je bil prepozen, piši in reci: Pepe Metulj. Pa ne zagovarja in ne zmerja nikogar, tudi ne pravi tako kot Anica Kralj: "Vsakemu svoje" v pričujoči številki. Pepe ima čisto svoj recept za kisle obraze vseh spolov in jih zna pocukrati. Torej, če mu kaj zaupate, počakajte do številke v avgustu, med tem se pa vsi in vse radi in rade imejte! — **Urednik.**

SOUTH AUSTRALIA

Port Lincoln. — Ko se po pravici toliko zanimamo za slovensko manjšino v Italiji, je zanimivo vedeti o neki drugi slovanski manjšini tam, namreč na Jadranski obali srednje Italije v mestu Campobasso in okolici. To so Hrvatje, ki so se vselili tja preko morja v 16. stoletju. Starejši še danes govore svoje narečje iz tistih časov, pa tudi mlajši ga še razumejo. Ko so leta 1965 slovenski zbori obiskali tiste kraje, so jih ljudje s solzami v očeh poslušali. Tudi mladi rod je v slovenski pesmi razbral zvoke svoje materinščine. Ko sem bila še v Trstu, sem nekoč poslušala radijski program teh ljudi. Res nisem dosti razumela njihovega starinskega jezika, a je bilo vseeno jako zanimivo. Glasilo se je kot neko srbsko-hrvatsko narečje pomešano z italijanščino. Vreden pohvale je trud teh ljudi, da se še po tolikih stoletjih vztrajno drže svojega jezika in ga prenašajo iz rodu v rod. — Lepo pozdravljam vse dopisnike v naš list MISLI. — **Roža Franco.**

ADRIA

"ADRIA"

potovalna agencija

in njena partnerica

"ADRIA"

trgovina s ploščami, knjigami, časopisi

736 George St., Sydney — TEL. 211-5462

sta pričeli s prvim

RADIJSKIM PROGRAMOM V AVSTRALIJI

Ob torkih zvečer ob 9:05

na postaji 2KY — Sydney

POSTAJA OBSEŽE VSO AVSTRALIJO

Naš program prinaša narodne

in zabavne melodije

POSLUŠAJTE, KORISTILO VAM BO!

Za potovanje, za dobivanje svojcev v Avstralijo, za nabavo slovarjev, knjig in plošč se obračajte na ADRIJO!

"ADRIA" je vaš NAJVEČJI CENTER

v Avstraliji.

736 George St., Sydney. TEL. 211-5462

LAŠKE OBLJUBE SLOVENCEM — VOTLE

Trije občinski svetovalci Slovenske demokratske zveze so v posebni vlogi za pravice Slovencev v Italiji, ki so jo izročili goriškemu županu, med drugim zapisali tudi naslednje:

"Leta 1918, po izkrcanju italijanskih čet v Trstu (po razpadu Avstro-Ogrske), je general Carlo Petitti di Roreto, guverner, izdal naslednjo izjavo, katero je dal brati tudi v cerkvah:

Slovenci! Italija, država velikih svoboščin, vam bo dala enake pravice kot drugim državljanom. Dala vam bo več šol v vašem jeziku, kot vam jih je dala Avstrija. Spoštovala bo vašo vero, kajti katoliška vera je vera vse Italije. Slovenci! Bodite prepričani, da bo velika in zmagovita Italija skrbela za vse vsoje državljane neglede na njihovo narodnost!

Veliko obljub je bilo danih tudi Slovencem v Nadiški dolini leta 1866, toda po sto letih nimajo v šolah niti pouka v svojem lastnem jeziku." —

Prav tako je ostala zgolj na papirju izjava državne vlade iz leta 1945, ki se glasi: **V krajih, kjer prebivajo v znatnem razmerju državljani neitalijanskega jezika, bo v državnih šolah zajamčen pouk materinega jezika.** Posebne potrebe predelov, v katerih prebivajo ljudje drugačnega jezika in izročil, bodo zaščitene v svobodnem delovanju krajevnih samouprav s posebnim ustrojem.

Enako člen deželnega statuta, ki trdi, da je v deželi Furlanija-Julijska krajina priznana enakost pravic in ravnanja vsem državljanom, naj pripadajo kateri koli jezikovni skupini, in so zaščitene njihove narodne in kulturne značilnosti.

V nadaljnjem so slovenski občinski odborniki v imenu svojega naroda v vlogi na župana strnili slovenske zahteve v 7 točk, ki so obenem javne **obtožbe prelomljenih laških obljub.**

Spomenico so podpisali: dr. Avgust Sfiligoj, dr. Andrej Bratuž in dr. Slavko Bratina.

TURISTIČNA AGENCIJA "PUTNIK"

245 Gertrude St., Fitzroy, Vic. 3065 — Lastnik: PAUL NIKOLICH

Priporočamo se za potovanja v Slovenijo po najnižjih cenah. Urejujemo vse potniške zadeve: potne liste, vize in druge dokumente.

Pripravljamo za vsak mesec skupinska potovanja v Slovenijo in druge kraje v Jugoslaviji

Pišite, telefonirajte ali pridite osebno.

Priporočite nas svojim prijateljem.

Ako živite daleč od nas, vam vse uredimo po pošti.

PUTNIK ima zvezo z vsemi kraji v Jugoslaviji.

PUTNIK je edina samostojna agencija v Avstraliji.

Odprto imamo vsak dan od 9. dop. do 6. pop. Ob sobotah od 9. do 12, ob nedeljah od 10. dop. do 2. pop.

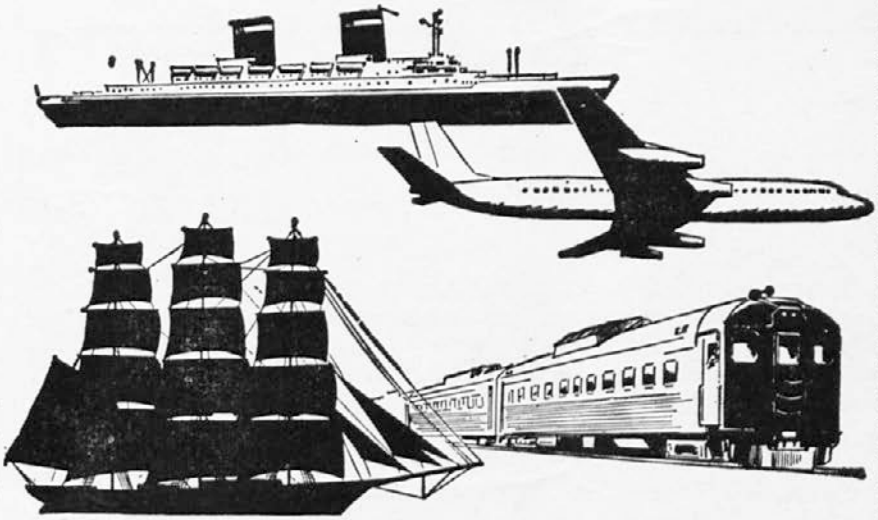

URADNIKI: Mr. P. Nikolich, Miss Nada Nakovoj, Miss L. Koren, Mr. R. Manevski.

Informacije po tlefonu 419-1584. Po urah 415-978 ali 44-6733.

PHOTO STUDIO VARDAR

108 Gertrude Street

Fitzroy, Melbourne, Vic.
(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje fotografij vseh vrst.

Nevestam posojamo brezplačno nove poročne obleke.

Odprto vsak dan od 9. do 1. in od 3. do 6. ure pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9.-7.

Dogovorite se za čas preko telefona: 41-5978. Izven ur: 44-6733

Lastnik: P. NIKOLICH

O NAJBOLJŠI OBLIKI VLADE - DEBATA PRED 2500 LETI

(*Po Herodotu*)

O TEJ SLAVNI DEBATI, ki se je vršila nekako leta 521 pred Kristusovim rojstvom v stari Perziji, piše grški zgodovnar Herodot. Bilo je v časih, ko so stari Grki živeli pod demokratičnimi vladami, drugi narodi na Vzhodu pa pod monarhijami, ki so združevale vso vladarsko oblast v kralju.

Iz svetega pisma stare zaveze in prav tako iz svetne zgodovine je eden najbolj znanih perzijskih kraljev Cir, po grško Kyros. Bil je močna osebnost. Osvojil je za Perzijce Medijo in Babilonijo in kraljeval domala vsemu Orientu. Judom je dovolil povratek domov iz babilonskega ujetništva. Po Cirovi smrti ga je nasledil sin z imenom Kambizes, ki pa ni imel zmožnosti svojega očeta. Bil je slaboten vladar. Vstala je zoper njega klika zarotnikov, ki so si dali ime Magi. Njih vodja se je izdajal za Cirovega sina, čeprav to ni bilo res. Uspelo mu je, da je pridobil ljudstvo zase in priznali so ga za kralja namesto slabotnega Kambiza. Privzel si je ime Smerdis, kot je bilo znano, da se je eden Cirovih sinov tako imenoval.

Smerdis ni dolgo vladal. Njegova laž je prišla na dan, vsa Perzija se je dvignila zoper njega in ogorčeno ljudstvo ga je umorilo. Ni pa bilo nikogar, ki bi sédel na izpraznjeni kraljevi prestol. Herodot piše, da je pet dni trajala v deželi pravcata anarhija. Ljudje so vse vprek pobijali Smerdisove pristaše, zlasti kliko Magov, pozabili so, kako so se tudi sami do zadnjega klanjali goljufu Smerdisu. Končno se je sedem mož, ki so bili nekaki voditelji revolucije, zavedelo, da tako ne more iti naprej. Treba je deželi dati novo vlado — toda kakšno?

Zbrali so se na sestanek in sprožili svojo zgodovinsko debato. Prvi se je oglasil k besedi najstarejši med njimi, neki Atanes, ki si je lastil največ zaslug za razkrinkanje krivega Smerdisa. Predlagal je, naj se namesto kraljeve monarhije v Perziji uvede demokracija, ljudovlada. Govoril je nekako tako:

"Ne sme nam več vladati en sam človek. Dobro veste, kako je gospodaril Kambiz s svojo objestnostjo, dobro pomnite, kaj je počel z nami Magovec s svojo ošabnostjo. Sploh je monarhija napačna oblika vlade. Naj sede na prestol še tako dober človek, na njem se bo kmalu spremenil in to na slabše. Ljudska oblast je vse nekaj drugega. Ne počenja nič takega kot monarh. Uradnike namešča po žrebu, o svoji upravi daje obračun ljudstvu, sklepe prepušča skupnosti, da se tako uzakonijo. Predlagam, da prenehamo z monarhijo. Dvignimo na oblast ljudstvo, zakaj vse dobro je obseženo v ljudstvu".

Kot drugi se je javil k besedi zarotnik Megabidzo. Potegnil se je za oligarhijo, za vlado nekaterih izbranih, demokracija mu ni bila všeč. Dejal je: "Zoper monarhijo sem tudi jaz, nisem pa za demokracijo. To bi bila vlada množice. Jaz pa vem, da ni na svetu nič bolj neumnega in hudobnega, kot je ljudska množica. Če odpravimo monarhijo in damo v roke vlado nebrzdani množici, smo prišli z dežja pod kap. Množica sploh nima razuma. Drvi v neko odločevanje kakor hudournik. Naj imajo demokracijo naši sovražniki, za nas Perzijce je nemogoča. Izberimo odbor najbolj modrih in razumnih, njim izročimo vlado. To je oligarhija. Najboljši ljudje bodo gotovo napravljali najboljše postave"...

Kot tretji se je oglasil zarotnik z imenom Darij. Zavrgel je predloge obeh predgovornikov in se odločno potegnil za to, da se ohrani v Perziji monarhija.

"Nič ni boljšega kot samovlada najboljšega moža. Oligarhija? Poedinci v njej hočejo uveljaviti svoje mnenje, si pridobiti zaslug pred ljudstvom, zatemniti druge. Nujno nastanejo medsebojni prepiri, sovraštva, razprtije, rado pride do prelivanja krvi, potem se pa država vrne k monarhiji. Ohranimo v Perziji monarhijo, kot jo že davno imamo".

Predlogi so šli na glasovanje. Štirje so potegnili z Darijem, dva zoper. Večina je odločila — in zgodilo se je, da je postal prav Darij novi perzijski kralj. Ni šlo brez zvijače, toda Darij je uspel. Bil je mogočen kralj. Nič manj kot 21 dežel je združil pod svojim žezlom. Skiti v današnji južni Rusiji so bili še svobodni, še nadnje se je spravil. Prvi naval nanje se mu ni obnesel. Zbral je novo ogromno vojsko zoper nje, poprej je pa vendar hotel še Grke na Peloponezu — takorekoč mimogrede — podjarmiti. Njihova vlada je bila demokratična — Grki morajo biti prava sodrga — hitro jih bo ugnal. Tako je mislil kralj Darij, pa se je strahotno urezal. Pri Maratonu so Grki razbili Darijevo kopno vojsko, pri Salamini mornarico. Zmagala je — demokracija nad monarhijo.

PORAVNAJTE NAROČNINO!

SLOVENSKE PLOŠČE
KNJIGE — SLOVARJI — MUZIKALNI INŠTRUMENTI

UNIVERSAL RECORD CO.

205 Gertrude St., Fitzroy, VIC. 3065

Tram 88, 89, 90 iz Bourke St. do postaje 13.

Kataloge in naročbe pošiljamo s pošto
POSLUŠAJTE NAŠO RADIJSKO EMISIJO ob ponedeljkih 9.07 zvečer na 3 XY — Melbourne, val 1420.

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, Ottoway, S.A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

Tel. 42777 **Tel. 42777**

PRIMBEE AUTO SMASH

Lastnika

SLAVKO IN MILENA VAVPOTIČ

Priporočata se rojakom v **Wollongongu in okolici** za popravila avtomobilskih karoserij.

Vsa popravila solidna in po zmernih cenah
Vozila so lahko zavarovana ali nezavarovana

2 Shellharbour Rd., Primbee, N.S.W.

TEL.: 42 — 784

AVTOKLEPARSKO PODJETJE

IVAN ŽIŽEK

"GRANVILLE SMASH REPAIR"

10 Rawson Rd.
Guildford, N.S.W.
Tel. 632-4433

Delo opravi v sporazumu z zavarovalnico ali po osebnem dogovoru s stranko.

Ponoči in podnevi "Towing Service"
Izučeni avtokleparji lahko dobijo delo
Tel.: 632-4433 — 632-0349

Zdravnik: Pravite, da je vaša žena umobolna. Zakaj tako mislite?

Mož: Zato, ker naprej in naprej govori, kar tjavedan, brez glave in repa.

Zdravnik: Ali govori tako tudi, kadar je čisto sama?

Mož: To pa ne vem. Veste, kadar je čisto sama, jaz nisem pri njej.

SLOVENSKA MESNICA ZA

WOLLONGONG ITD.

TONE IN

REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd. Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi. Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje prijatelje!

POZOR! POZOR!

Preden kupite poltrone, divane ali "couche", pridite k nam ogledati si kvaliteto in nizke cene.

Izdelujemo jih sami, zato so naše cene za 50% odstotkev nižje kot drugod.

VIKTOR STOLFA

562 High Street, Thornbury, Vic. 3071

Tel. 44-7380

Seveda se bomo pomenili po slovensko

GLAVNI AGENT ZA FIRMO "PUTNIK"

OLYMPIC EXPRESS

110 A Bathurst St., Sydney, 2000

Tel: 61-7121 ali 26-2191

PODRUŽNICA:

253 Elizabeth St., Sydney
Tel: 26-1134

★ Urejuje rezervacije za potovanje po morju in zraku

★ Nudi možnost dolgoročnega odplačevanja na nizek depozit

★ Izpolnuje obrazce za sklepanje zakona, razne prošnje in tako dalje.

★ Ima na ponudbo zastopnika, ki vas lahko obišče in vam pomaga v raznih problemih.

OBRAČAJTE SE NA NAS!

PIŠČE NASTANE V JAJCU v 21 dneh. To bi se moralo zdeti neverjetno čudno, če pomislimo na silno zamotano zgradbo te drobne živalce, ki v tako kratkem času z nogami, očmi, kljunom, z vsem krvnim obtokom in prebavili dozorelo smukne iz jajca. Čas žitnega klasu na njivi do dozoritve je mnogo daljši. Zakaj tako? V primeri piščeta so vse prvine — elementi — združene in koncentrirane v jajcu, dočim so prvine, ki jih rastlina potrebuje za svojo rast, raztresene daleč v okolju in dostikrat tudi redke. Te prvine so: sonce, voda, svetloba, toplota, mineralne soli in podobno. Če pa človek te prvine umetno združi in koncentrira, kakor to dela narava v primeru piščeta, se ves proces pospeši — rastlina dozori hitreje.

NAJCENEJŠE POTOVANJE

Z ladjo: MELBOURNE — GENOVA (izven sezone) $ 350.00
Z letalom: skupine AVSTRALIJA — RIM — AVSTRALIJA $ 781.00
Z letalom: skupine AVSTRALIJA — LJUBLJANA — AVSTRALIJA $ 798.90

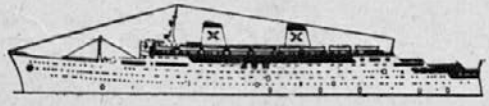

SREDI APRILA 1969

polet okoli sveta preko Amerike od $ 783 naprej

Videli bomo: Wellington — Tahiti — Balboa-Cristobal (Panama) — NEW YORK — Southampton — Rotterdam — Bremenhaven — London — Belgijo — Luxemburg — Italijo — Švico — Avstrijo — Nemčijo — Francijo.

Za podrobne informacije in tiskovine:

ALMA **POTNIŠKO PODJETJE**

330 Little Collins Street (vogal Elizabeth St.,
Melbourne 3000. Telefon: 63-4001 & 63-4002